

Agenda

Betreft Vergadering Veiligheidsoverleg IJsselland

datum 14 februari 2018

tijd 9.00 – 12.00 uur

plaats **Gemeentehuis Olst-Wijhe, Raadhuisplein 1 Wijhe**

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio (9.00 – 10.00 uur)

1. Opening
  2. Verslag vergadering 13 december 2017 (bijlage)
  3. Mededelingen/ingekomen stukken (bijlage)
- Informerend*
4. Managementletter 2017 (bijlage)
  5. Uitgangspunten programmabegroting 2019 (bijlage)
  6. BDuR circulaire december 2017 (bijlage)
  7. Evaluatie brand Diezerkade Zwolle (bijlage)
  8. Regiobeeld inspectierapport repressieve brandweezorg (bijlage)
  9. Rapportage vrijwilligersvergoedingen (bijlage)
  10. Terugkoppeling Veiligheidsberaad 15 december 2017 (bijlage)
  11. Terugblik jaarwisseling 2017-2018 (mondeling)
  12. DB verslag 23 november 2017 (bijlage)

Opiniërend

13. Hoofdpijnen uitkomsten visitatie VR IJsselland (presentatie)
14. Beleidsagenda VR IJsselland 2020-2023 (presentatie Henk Schreuders)
15. Rondvraag
16. Sluiting

Notulen

van Algemeen Bestuur Veiligheidsregio IJsselland

datum 13 december 2017

aanwezig Namens de gemeenten: de burgemeesters H.J. Meijer (Zwolle, voorzitter), A.G.J. Strien (Olst-Wijhe), B. Koelewijn (Kampen), M.P. Dadema (Raalte), R. Bats (Steenwijkerland), A.P. Heidema (Deventer), T.C. Segers (Staphorst) en E.J. Bilder (Zwartewaterland).

Als adviserende leden mevrouw A.M. van den Berg (directeur publieke gezondheid) en M. Brunsveld (Openbaar Ministerie) en de heren D.L.W. Zielhuis (coördinerend functionaris gemeenten), A. Schepers (directeur veiligheidsregio/ commandant brandweer), J. Derksen (regionaal militair commando Noord), P. Miltenburg (Politie Oost-Nederland), W. Kanis (Politie Oost-Nederland), H. Dijk (namens de waterschappen), A.H. Schreuders (secretaris, veiligheidsregio) en mevrouw Franssen (veiligheidsregio, verslaglegging).

afwezig Burgemeester H.C.P. Noten (Dalfsen), P.H. Snijders (Hardenberg) en B. Verkerk (Ommen) en het adviserend lid de heer A. Mengerink (Politie Oost-Nederland).

1. Opening

De heer Meijer opent de vergadering om 9.00 uur en heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Noten, Snijders, Verkerk en Mengerink. De heer Kanis vervangt de heer Mengerink. Sipke Dekker is, in zijn rol als projectleider LMO Oost, aanwezig als toehoorder bij agendapunt 10 (samenvoegingsplan LMO Oost).

De heer Dijk laat als gastheer een tweetal presentaties zien over het nieuwe, gefuseerde Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD).

2. Verslag vergadering 8 november 2017

Het bestuur stelt het verslag zonder wijzigingen vast.

3. Ingekomen stukken/mededelingen

Ingekomen stukken

Het algemeen bestuur neemt kennis van de ingekomen stukken.

Mededelingen

De heer Schepers heeft een drietal mededelingen:

- Op 29 en 30 november heeft een visitatie plaatsgevonden bij Veiligheidsregio IJsselland. Vanuit het bestuur zijn de heren Dadema, Meijer en Strien geïnterviewd. De eerste bevindingen komen overeen met de zelfevaluatie. In februari wordt het rapport verwacht.
- Op vrijdag 8 december 2017 zijn de AB-leden schriftelijk geïnformeerd over de uitkomst van de procedure voor de werving van de nieuwe sleutelfuncties. De heren Schreuders en Thijssen zijn benoemd als MT-lid. De heer Schepers gaat binnenkort met hen bespreken hoe de

organisatieontwikkeling een vervolg krijgt en wie waarvoor aanspreekpunt wordt. Er volgen gesprekken met de mensen die niet benoemd zijn.

BESLUITVORMEND

4. Tweede bestuursrapportage 2017

Voorstel

Het AB wordt voorgesteld te besluiten om:

1. de tweede bestuursrapportage 2017 vast te stellen, met inbegrip van de betreffende begrotingswijzigingen;
2. de vervangingsinvestering voor C2000-randapparatuur (portofoons) van 95.000 euro door te schuiven naar 2018;
3. de egalisatiereserve opleiden en oefenen tot het plafond van 100.000 euro aan te vullen.

Bespreking

De heer Bats geeft aan dat de tweede bestuursrapportage volgende week in de raad van Steenwijkerland behandeld wordt. Dat maakt dat hij onder voorbehoud van de uitkomst van de bespreking in de raad, instemt (*NB: Op 21/12/2017 is aan de VR doorgegeven dat de gemeenteraad van Steenwijkerland op 19 december 2017 heeft ingestemd met het concept van de tweede bestuursrapportage 2017 Veiligheidsregio IJsselland en dus geen zienswijze zal indienen*).

De heer Dadema geeft aan dat hij terughoudend is omtrent de overwegingen over de inzet van het overschot van 2017. De heer Meijer geeft aan dat het slechts aankondigingen zijn van aan de orde zijnde ontwikkelingen. Op dit moment zitten er geen gevolgen aan het besluit.

Besluit

Er wordt conform voorstel besloten.

5. Herziening formatieplan en inpassingsadvies gewijzigde functies VR IJsselland

Het AB besluit om kennis te nemen van het DB-besluit om het herziene formatieplan voor Veiligheidsregio IJsselland vast te stellen.

6. Delegatie- en mandaatbesluit 2018

Het algemeen bestuur besluit om het gewijzigde delegatie- en mandaatbesluit voor Veiligheidsregio IJsselland vast te stellen.

7. Financiële verordening 2018

Het algemeen bestuur besluit om:

1. de financiële verordening Veiligheidsregio IJsselland 2018, zoals opgenomen in de bijlage, vast te stellen;
2. de geldende financiële verordening in te trekken;
3. de beide besluiten bekend te maken en in werking te laten treden op 1 januari 2018.

8. Normenkader accountantscontrole 2017

Het algemeen bestuur besluit om het normenkader voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2017, zoals opgenomen in de bijlage, vast te stellen.

9. Wijziging Personele Regeling Operationele Functies

Het algemeen bestuur besluit om:

1. in te stemmen met de gewijzigde 'Afspraken Personele Regeling Operationele Functionarissen 2017 (PROF)', zoals opgenomen in de bijlage;
2. deel A van de oude Personele Regeling Operationele Functionarissen in te trekken;
3. deze besluiten formeel te laten ingaan op 1 januari 2018.

10. Samenvoegingsplan LMO Oost en convenant gegevensverwerking meldkamer

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld te besluiten om:

1. het Samenvoegingsplan Meldkamers Oost Nederland (bijlage 2) vast te stellen en daarmee in te stemmen met:
  - a. de algemene kaders;
  - b. de specifieke kaders ten aanzien van governance, huisvesting en inrichting, werkprocessen, beheer en bedrijfsvoering, personeel, informatievoorziening en ICT en continuïteit;
  - c. de financiële kaders en uitgangspunten;
2. Het verlenen van mandaat aan de portefeuillehouder Meldkamer voor besluitvorming binnen de vastgestelde kaders van het Samenvoegingsplan over de volgende uitwerkingsopdrachten:
  - a. overall budgettair kader;
  - b. businesscases huisvesting en inrichting meldkamer, DPO, HRM, IV en ICT;
  - c. aansluitplan landelijke voorzieningen IV en ICT;
  - d. lokaal beheerplan huisvesting en IV en ICT.
3. De ontwikkelovereenkomst (bijlage 3) te ondertekenen, danwel kennis te nemen van het voornemen van het DB om de ontwikkelovereenkomst aan te gaan.
4. Mandaat te verlenen aan het dagelijks bestuur voor de besluitvorming over de nadere overeenkomsten in het kader van het samenvoegingsplan.
5. Kennis te nemen van onzekerheden en risico's wat betreft: gevolgen voor medewerkers, landelijke taakstelling, lagere ruimtebehoefte ambulancediensten, BTW-vraagstuk, landelijke IV/ICT-investeringen.

Bespreking

De heer Schepers geeft aan dat dit besluit nodig is om de voortgang in het project te houden. Alle kolommen moeten stappen zetten. Er is geëxperimenteerd met de multi-intake en er zijn gesprekken gaande over de pilot van de witte kolom. Op landelijk niveau was een bezuiniging gekoppeld aan de transitie van de meldkamerorganisatie. Zoals het er nu naar uitziet, is er geen sprake meer van een bezuiniging voor de veiligheidsregio's. De heer Meijer verwacht aanstaande vrijdag tijdens het Veiligheidsberaad meer over dit onderwerp te horen.

Besluit

Er wordt conform voorstel besloten.

INFORMEREND

11. Beleidsplan informatieveiligheid

De heer Heidema vertelt dat begin december een audit (nulmeting) informatiebeveiliging heeft plaatsgevonden. Uit de eerste terugkoppeling is gebleken dat VR IJsselland een voldoende niveau van informatiebeveiliging heeft.

Het algemeen bestuur neemt kennis van het DB-besluit om in te stemmen met de hoofdlijnen van beleid om de informatieveiligheid van Veiligheidsregio IJsselland te vergroten.

12. Informatiebrief uitwerking reparatie FLO-overgangsrecht

Het algemeen bestuur neemt kennis van de brief van de VNG van 27 november 2017 over de voorlichtingsbijeenkomsten over de uitwerking van de reparatie van het FLO overgangsrecht.

13. DB-verslag 18 oktober 2017

Het algemeen bestuur neemt kennis van het DB-verslag van 18 oktober 2017.

14. Vergaderschema 2018

Het algemeen bestuur neemt kennis van het vergaderschema 2018.

15. Rondvraag

De heer Dijk vraagt of er belangstelling is om een presentatie te krijgen over waterveiligheid. Belangstelling is er. De heer Meijer stelt voor om hier aandacht aan te schenken tijdens de bestuurdersdag. De heer Heidema zou graag zien dat er dan ingegaan wordt op overstromingsrisico's en de gevolgen van hoosbuien, en dergelijke.

16. Sluiting

Om 9.45 uur sluit de voorzitter de vergadering.

Agendapunt - informatie

aan Dagelijks Bestuur

datum 14 februari 2018

agendapunt 03

onderwerp Ingekomen stukken/ Mededelingen

proceseigenaar A.H. Schreuders

portefeuillehouder H.J. Meijer

1. Lijst van ingekomen stukken

<i>Nummer</i>	<i>Datum</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Bijlagen</i>	<i>Afdoening</i>
20180214.01	1-12-2017	Uitgaande brief: reactie regiobeeld belevingsonderzoek brandweer (Veiligheidsberaad)	O	-
20180214.02	1-12-2018	Notitie reikwijdte en detailniveau Olst-Wijhe (Gemeente Olst-Wijhe)	O	-
20180214.03	8-12-2017	Tweede bestuursrapportage (Gemeente Olst-Wijhe)	O	-
20180214.04	12-12-2017	Bijdrage BDuR 2018 (Ministerie J&V)	O	-
20180214.05	14-12-2017	Informatieverzoek vergoedingen VR's (WNT-norm)	O	DB
20180214.05	2-1-2018	2 ^e bestuursrapportage (Gemeente Staphorst)	O	-
20180214.07	9-1-2018	Wijziging organisatiestructuur VR IJsselland (GGD IJsselland)	O	DB
201802.14.08	30-1-2018	Jaarverslag Overijsselse Ombudsman 2017 (Bestuur Overijsselse Ombudsman)	O	-

O =De stukken zijn op te vragen bij het secretariaat

X = aan de stukken toegevoegd.

Agendapunt - informerend

aan	Algemeen Bestuur
datum	14 februari 2018
agendapunt	04.
onderwerp	Managementletter 2017
proceseigenaar	A. Schepers
portefeuillehouder	H.J. Meijer

Kennis te nemen van

1. de vastgestelde managementletter 2017 (DB-besluit 18 januari 2018)

Inleiding

In de maanden oktober en november 2017 is door Ernst & Young Accountants LLP de interim-controle voor Veiligheidsregio IJsselland uitgevoerd.

De mate waarin Veiligheidsregio IJsselland in control is, wordt bepaald door de belangrijkste (financiële) processen. De controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving, waarbij eveneens wordt vastgesteld in hoeverre de opzet, het bestaan en de werking van daarin opgenomen interne beheersingsmaatregelen in voldoende mate de getrouwheid en rechtmatigheid van uit die processen voortvloeiende baten, lasten en balansmutaties waarborgen.

Ook heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2017 te signaleren en onder de aandacht te brengen.

In de managementletter zijn de bevindingen en aanbevelingen opgenomen.

In het accountantsverslag bij de jaarrekening 2017 zal de accountant rapporteren over de mate van opvolging die is gegeven aan de aanbevelingen in de managementletter 2016 ten aanzien van de IT-organisatie.

Beoogd resultaat

Het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening Veiligheidsregio IJsselland.

Argumenten

Op basis van de interim-controle 2017 constateert Ernst & Young Accountants LLP dat de processen binnen de Veiligheidsregio IJsselland van voldoende niveau zijn, maar dat er een tweetal

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 2 van 3

bevindingen zijn geconstateerd die voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole 2017 actie behoeven en waarmee de bedrijfsvoering structureel versterkt kan worden.

In onderstaande tabel zijn de geconstateerde bevindingen en aanbevelingen van de accountant alsmede de voorgenomen opvolging door Veiligheidsregio IJsselland nader verwoord, t.w.:

NR.	Bevinding	Aanbeveling
1.	Opzet van beheersmaatregelen inzake betalingsverkeer vereist aandacht.	<p>Functiescheiding aan te brengen tussen medewerkers met mutatierechten in de crediteurenstamgegevens van de financiële administratie en het betaalproces.</p> <p>Het systeem zo in te richten dat de juistheidscontrole op nieuwe/gewijzigde bankrekeningnummers in functiescheiding zichtbaar wordt afgedwongen vóórdát er naar het gewijzigde bankrekeningnummer bedragen kunnen worden overgemaakt.</p> <p>Maatregel: Als voorbereiding op de Europese aanbesteding van een nieuw financieel systeem zijn alle financiële processen geactualiseerd en in het programma van eisen opgenomen. Het betaalproces maakte hiervan onderdeel uit. Het nieuwe financieel systeem biedt derhalve mogelijkheden om passende beheersmaatregelen vorm te geven. Hiertoe is de betreffende workflow aangepast en geïmplementeerd.</p>
2.	Ontbreken van een verplichtingenadministratie.	<p>Een centrale verplichtingenadministratie in te voeren.</p> <p>Het vrijgeven/registreren van verplichtingen kan worden gekoppeld aan het verplicht moeten betrekken van de inkoopadviseur in een aanbestedingstraject, waarmee procesmatig kan worden afgedwongen dat alle materiële inkopen worden geconsulteerd alvorens de daadwerkelijke inkoop en/of aanbesteding plaatsvindt.</p> <p>Maatregel: In navolging van de implementatie van een nieuw financieel systeem zal in het tweede kwartaal van 2018 een proeftuin bij het team B&T worden opgestart om te bezien of en in welke mate een centrale verplichtingenadministratie kan worden ingevoerd. De proeftuin is gericht op het creëren van een '3-way-match', waarbij de facturen automatisch gematched worden aan een inkoopopdracht en het bericht van aflevering. Nadat het product is ontvangen en de aflevering is gemeld, kan de factuur automatisch betaalbaar worden gesteld in het nieuwe financieel systeem om daarmee de administratieve lastendruk tot een minimum te beperken. Tevens wordt hierbij betrokken of een versterking van de rol van de inkoopadviseur binnen de aanbestedingsprocedure gewenst is.</p>

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 3 van 3

Risico's

Niet van toepassing.

Middelen

In de kosten van de accountancydiensten is in de programmabegroting in voldoende mate voorzien.

Communicatie

De managementletter 2017 komt op de ingekomen stukkenlijst van het algemeen bestuur.

Vervolg

Het management van Veiligheidsregio IJsselland heeft kennis genomen van de bevindingen en aanbevelingen en gaat hiermee planmatig aan de slag.

Bijlagen

1. Managementletter 2017 Veiligheidsregio IJsselland

Managementletter 2017

Verslag voor het dagelijks bestuur

Veiligheidsregio IJsselland |
December 2017

Building a better
working world

VERTROUWELIJK

Het dagelijks bestuur
van Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL ZWOLLE

Zwolle, 20 december 2017

MKLS-AU8DDE/dw

Managementletter 2017

Geachte heer, mevrouw,

In het kader van de door uw algemeen bestuur aan ons verstrekte opdracht om de jaarrekening 2017 van Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle te controleren hebben wij onze interim-controle uitgevoerd. In deze managementletter brengen wij u verslag uit omtrent onze tussentijdse bevindingen.

In onze managementletter rapporteren wij over onze bevindingen en mogelijke verbeterpunten op het gebied van uw administratieve organisatie en mate van interne beheersing. Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole die naar onze mening van belang zijn voor het management en het dagelijks bestuur. Dit heeft tot doel vanuit onze natuurlijke adviesfunctie een bijdrage te leveren aan het zelfcontrolerend vermogen van uw organisatie.

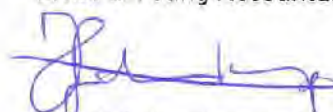
Wij hebben onze concept-bevindingen op 23 november 2017 ambtelijk besproken met de heer Maaskant en tijdens het Bedrijfsvoeringsoverleg d.d. 20 december 2017 in aanwezigheid van de directeur, het hoofd Bestuur, Beleid & Communicatie, het afdelingshoofd Bedrijfsvoering en uw vakteamleider Financiën toegelicht.

Wij volgen de wijze waarop binnen uw organisatie wordt omgegaan met punten uit eerdere managementletters. Wij stellen dergelijke punten opnieuw aan de orde indien wij van mening zijn dat nadere aandacht van het management nog steeds op zijn plaats is.

Indien wij daartoe aanleiding zien, rapporteren wij over de belangrijkste bevindingen in samenvattende vorm in ons verslag van bevindingen. Naar aanleiding van de over het boekjaar 2017 uitgevoerde jaarrekeningcontrole, wordt dit verslag in het voorjaar van 2018 aan uw algemeen bestuur uitgebracht.

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J. Schuurkamp - Spijkerboer RA

Inhoudsopgave

Dashboard	3	Ons beeld van uw processen	15
Inleiding	4	▶ Inleiding	
Inhoud managementletter	5	▶ Procesbeoordeling op basis van de interim-controle	
Kernpunten in onze controle	6	▶ Geconstateerde belangrijkste bevindingen	
Het veranderend wettelijk kader	7	Bijlagen:	21
▶ Wet normering topinkomens (WNT)		▶ Nieuwe bevindingen 2017	
▶ Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)		▶ Bevindingen voorgaande jaren	
▶ Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen		Totaal aantal pagina's: 31	
Naleving van wet- en regelgeving	13		
▶ Fraude- en compliancerisico's			
▶ Automatiseringsomgeving/IT-organisatie			

Onze boodschap

Beeld van uw processen

Op basis van onze interim-controle 2017 constateren wij dat de processen binnen Veiligheidsregio IJsselland van voldoende niveau zijn, maar dat er meerdere bevindingen zijn geconstateerd die voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole 2017 actie behoeven en waarmee de bedrijfsvoering structureel versterkt kan worden. Ons beeld (wat hieronder ook zichtbaar is) werken wij uit in deze rapportage, inclusief de aandachtspunten die in onze visie te onderkennen zijn.

Wij hebben uw significante bedrijfsprocessen die relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole op basis van de interim-controle als volgt gekwalificeerd:

Onze belangrijkste bevindingen ten aanzien van uw interne beheersing:

- ▶ betalingsverkeer (opzet van beheersmaatregelen vereist aandacht);
- ▶ inkopen (zichtbare controle op prestatielevring);
- ▶ aanbestedingen (rechtmatigheid inkooptrajecten niet geborgd).

Automatiseringsomgeving/IT-organisatie

Momenteel treft u voorbereidingen ter uitvoering van een adequate implementatie en operationalisering van het nieuwe financieel en HRM-systeem met ingang van 1 januari 2018. Naast onder andere het beoogde gebruikersgemak, zullen deze systemen de verdere doorontwikkeling van (hierin te implementeren) zichtbare maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing moeten ondersteunen. Op korte termijn zal daarbij gedacht moeten worden aan het proces Inkopen (ten aanzien van het aspect Prestatielevring).

Wij zullen u in ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2017 informeren over de mate van opvolging die is gegeven aan onze in de managementletter 2016 beschreven aanbevelingen ten aanzien van uw IT-organisatie.

Het veranderend wettelijk kader

Als gevolg van interne en externe factoren is de omgeving van Veiligheidsregio IJsselland op terreinen van administratieve organisatie en interne beheersing aan continue verandering onderhevig. Voorbeelden zijn:

- ▶ Evaluatiewet WNT
- ▶ Wijzigingsbesluit herziening BBV
- ▶ Stand van zaken Vpb-plicht

Wij constateren dat de organisatie deze ontwikkelingen, voor zover relevant voor Veiligheidsregio IJsselland, op haar netvlies heeft staan en reeds voorbereidingen heeft getroffen voor een tijdige implementatie (en afstemming met de Belastingdienst).

Inleiding

Inleiding

Als gevolg van interne en externe factoren is de omgeving van Veiligheidsregio IJsselland op terreinen van administratieve organisatie en interne beheersing aan continue verandering onderhevig. De wetgever heeft op diverse vlakken aanscherpingen doorgevoerd in vigerende wet- en regelgeving. Denk hierbij onder andere aan de per 1 juli 2017 in werking getreden Evaluatiewet Wet Normering Topinkomens (WNT).

Daarnaast resulteert de in 2015 gepubliceerde wetswijziging aangaande vernieuwing van het BBV (Wijzigingsbesluit) ten opzichte van de jaarrekening 2016 in aanvullende bepalingen met ingang van 2018. Deze wijzigingen, die ook een belangrijke impact zullen hebben op de jaarrekening 2018, zijn met ingang van de begroting 2018 van toepassing. Het gaat daarbij om de financiële verantwoording en toelichting van onderwerpen als Rente en Overhead, waarvoor de Commissie BBV ter nadere duiding in 2016 (herziene) notities heeft gepubliceerd.

Ten slotte vereist de nasleep van de introductie van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen per 1 januari 2016 als gevolg van resterende onduidelijkheden/onzekerheden rond de invoering ook in 2017 nog veel aandacht van uw organisatie en medewerkers.

Samenspel en communicatie tussen uw organisatie en EY rondom al deze veranderingen blijft cruciaal voor wat betreft de planning en uitvoering van een efficiënt en effectief controletraject. Wij constateren dan ook dat de organisatie deze ontwikkelingen op haar netvlies heeft staan en reeds voorbereidingen heeft getroffen voor een tijdige implementatie.

Inhoud managementletter

Inhoud managementletter

In deze managementletter informeren wij u over onze bevindingen op het gebied van uw administratieve organisatie en interne beheersing. Bij deze bevindingen geven wij de risico's weer en doen wij aanbevelingen ter verbetering indien wij daarvoor mogelijkheden zien. Wij wijzen u erop dat een managementletter van nature kritisch van aard is, omdat deze zich richt op te verbeteren aspecten.

Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van Veiligheidsregio IJsselland en omvatten daarom niet alle zaken die bij een specifiek op de organisatie gericht onderzoek naar voren zouden komen. Onze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie.

Indien onze werkzaamheden aanwijzingen opleveren voor vermeende of vermoede fraudes of onregelmatigheden binnen de bedrijfsvoering van uw organisatie, dan rapporteren wij u daar direct over. Hier is tot op heden geen sprake van geweest.

Wij volgen de wijze waarop binnen uw organisatie wordt omgegaan met punten uit eerdere managementletters. Wij stellen dergelijke punten opnieuw aan de orde indien wij van mening zijn dat nadere aandacht van het management nog steeds op zijn plaats is. Deze managementletter bevat de bevindingen zoals tot dusverre opgedaan.

Indien wij daartoe aanleiding zien, rapporteren wij over de belangrijkste bevindingen in samenvattende vorm in ons verslag van bevindingen. Naar aanleiding van de over het boekjaar 2017 uitgevoerde jaarrekeningcontrole, wordt dit verslag in het voorjaar van 2018 aan uw algemeen bestuur uitgebracht.

Kernpunten in onze controle

Kernpunten in onze controle

Onze controle van de jaarrekening is gebaseerd op risicoanalyse, waarbij wij individuele bedrijfsprocessen en jaarrekeningposten op basis van significantie kwalificeren. Dit betekent dat wij niet alle risico's die voor uw organisatie relevant zijn adresseren. De in het kader van de jaarrekeningcontrole als betekenisvol aangemerkte elementen, controleren wij door middel van een combinatie van procesgerichte, maar voornamelijk gegevensgerichte controlewerkzaamheden, gericht op een betrouwbare totstandkoming van de jaarrekening.

De risicoanalyse is een continu proces en stellen wij gaandeweg bij indien nodig. Ditzelfde geldt voor onze kernpunten in de controle.

De tot op heden onderkende belangrijkste aandachtsgebieden in onze controle, onze zogenaamde kernpunten in de controle, zijn:

- ▶ rechtmatigheid van gepleegde inkopen en aanbestedingen;
- ▶ verantwoording Wet Normering Top Inkomens (WNT);
- ▶ geautomatiseerde informatievoorziening;
- ▶ (mogelijk) risico dat management de organisatorische procesafspraken doorbreekt.

Het management override risico is een generiek, algemeen geformuleerd risico dat vanuit het perspectief van de accountantscontrole inherent samenhangt met opgezette beheersmaatregelen binnen bedrijfsprocessen en een controleomgeving. Op basis van de door ons tot dusverre verrichte werkzaamheden hebben wij geen aanleiding om te veronderstellen dat het risico zich in 2017 heeft voorgedaan. Hiervoor verwijzen wij eveneens naar onze conclusie op pagina 13 van deze rapportage.

Wij rapporteren met name in ons verslag van bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole over deze kernpunten. Dit is veelal inherent aan de controleplanning van enkele punten, waarbij deze hoofdzakelijk per jaareinde plaatsvinden. Voor zover deze kernpunten vanuit onze interim-controle aandachtspunten opleveren, hebben wij deze opgenomen in deze managementletter.

Het veranderend wettelijk kader

Het veranderend wettelijk kader

Wet normering topinkomens (WNT)

Ontwikkelingen Evaluatiewet WNT

Op 1 juli 2017 is de Evaluatiewet WNT in werking getreden waarmee diverse onderdelen van de WNT zijn of worden gewijzigd. Hieronder zullen wij kort de belangrijkste wijzigingen behandelen die terugwerken tot 1 januari 2017, per 1 juli 2017 in werking zijn getreden en per 1 januari 2018 in werking zullen treden.

Wijzigingen per 1 januari 2017

- ▶ Het algehele verbod op het uitbetalen van variabele beloningen vervalft. Variabele beloningen zijn slechts toegestaan voor zover zij niet leiden tot het individueel bezoldigingsmaximum.
- ▶ Ontslaguitkeringen die worden uitbetaald aan topfunctionarissen en eenduidig dwingend voortvloeien uit een (gewone) CAO, collectieve regeling gesloten met werknemersverenigingen (zoals een sociaal plan) worden niet genormeerd, mits de topfunctionaris geen invloed heeft op de regeling, de CAO niet alleen van toepassing is omdat deze in de arbeidsovereenkomst van toepassing is verklaard, de regeling niet enkel betrekking heeft op topfunctionarissen en de CAO niet alleen van toepassing is op topfunctionarissen.
- ▶ De bezoldiging die wordt uitgekeerd gedurende een periode van non-activiteit kwalificeert niet meer als een beëindigingsvergoeding indien deze is gebaseerd op een algemene bepaling van een (gewone) CAO of collectieve regeling gesloten met werknemersverenigingen (zoals een sociaal plan), de CAO niet alleen van toepassing is omdat deze in de arbeidsovereenkomst van toepassing is verklaard, de regeling niet enkel betrekking heeft op topfunctionarissen, de CAO niet alleen van toepassing is op topfunctionarissen, of de wet.
- ▶ De digitale meldingsplicht voor de WNT bij het ministerie van Binnenlandse Zaken is komen te vervallen.

Wijzigingen per 1 juli 2017

- ▶ De topfunctionaris is vanaf 1 januari van het jaar t+1 een wettelijke rente (minimaal 4%) verschuldigd aan de instelling over een onverschuldigde betaling uit jaar t die niet is terugbetaald voor 1 juli van het jaar t+1.

Het veranderend wettelijk kader

Wet normering topinkomens (WNT)

Ontwikkelingen Evaluatiewet WNT (vervolg)

Wijzigingen per 1 januari 2018

- Het begrip **gewezen topfunctionaris** verdwijnt uit de WNT. Op topfunctionarissen (aanstelling vanaf 1 juli 2017), die hun functie meer dan twaalf maanden hebben vervuld bij de instelling en daarna een andere functie gaan vervullen bij de instelling, blijven de WNT-normeringen nog vier jaar van toepassing. Het vorenstaande geldt dus niet voor topfunctionarissen die voor 1 juli 2017 zijn aangesteld (tenzij na 1 juli 2017 een verlenging van het dienstverband plaatsvindt) of topfunctionarissen die de functie als topfunctionaris minder dan twaalf maanden hebben vervuld.
- Indien een topfunctionaris bij meerdere WNT-plichtige instellingen een topfunctie vervult (ook indien de instellingen niet gelieerd zijn aan elkaar), moet de ontvangen bezoldiging bij elkaar worden opgeteld om aan de norm te worden getoetst. Dit geldt niet voor toezichthoudende topfunctionarissen.
- Dubbele verantwoording van topfunctionarissen op grond van BW en WNT vervalt.
- De WNT-verantwoording dient ten minste zeven jaar op de internetsite van de instelling te kunnen worden geraadpleegd.

Controleprotocol

Het door het ministerie van Binnenlandse Zaken geactualiseerde protocol ter uitvoering van de accountantscontrole op de naleving van de WNT en de daarop rustende bepalingen met betrekking tot het verantwoordingsjaar 2017 is op 15 november jl. gepubliceerd in de Staatscourant.

Het controleprotocol is grondig herzien, waarbij de controle deels gebaseerd wordt op risicoanalyse en de aard en reikwijdte van de door de accountant te verrichten werkzaamheden nader zijn geconcretiseerd en gespecificeerd.

Zo is in het controleprotocol duidelijk uiteengezet welke basiswerkzaamheden de accountant verricht bij de controle op de naleving van de WNT en van welke aannames de accountant daarbij mag uitgaan. Indien de accountant risico's constateert tijdens de controle of signalen krijgt uit hoofde van de controle is de accountant verplicht aanvullende werkzaamheden te verrichten.

Tevens is in het controleprotocol de materialiteitstabel aangepast. De in het protocol genoemde materialiteit geldt voor de accountant voor diens risicobeoordeling en evaluatie van bevindingen op grond van dit controleprotocol. Het is dus niet toegestaan om de materialiteit te gebruiken als acceptabele foutmarge door de instelling voor het opstellen van de WNT verantwoording.

Het veranderend wettelijk kader

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Wijzigingsbesluit herziening BBV

De in 2015 gepubliceerde wetswijziging aangaande vernieuwing van het BBV (Wijzigingsbesluit) resulteert voor gemeenschappelijke regelingen in aanvullende wijzigingen met ingang van begroting en jaarstukken 2018.

Jaarverslag

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de belangrijkste wijzigingen die vanaf 2018 op het jaarverslag van kracht worden:

- ▶ Binnen de programmaverantwoording dienen de bij ministeriële regeling voorgeschreven beleidsindicatoren te worden opgenomen, wij verwijzen hiervoor naar: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-16004.html>.
- ▶ De programmaverantwoording dient naast de verantwoording over de realisatie van de programma's en de overzichten van de algemene dekkingsmiddelen ook een verantwoording van de kosten van overhead te bevatten.
- ▶ Binnen de paragraaf Financiering dient u inzicht te geven in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. Ten aanzien van de eerste drie punten adviseren we u aan te sluiten op het renteschema, zoals opgenomen in de notitie Rente.
- ▶ Binnen de paragraaf Verbonden partijen dient u de lijst van verbonden partijen op te delen in:
  - ▶ gemeenschappelijke regelingen;
  - ▶ vennootschappen en coöperaties;
  - ▶ stichtingen en verenigingen;
  - ▶ overige verbonden partijen.
- ▶ Tevens dienen per verbonden partij de eventuele risico's voor de financiële positie van de uw organisatie, toegelicht te worden.
- ▶ Tot slot adviseren we u om, naar aanleiding van de notitie Verbonden partijen, na te gaan of er bij uw gemeenschappelijke regeling sprake is van verbonden partijen waarbij u een bestuurlijk belang heeft en sprake is van een structurele bekostiging. In dergelijke gevallen adviseert de commissie de betreffende verbonden partij, ondanks dat hier formeel juridisch geen sprake van is, wel op te nemen in de paragraaf.

Het veranderend wettelijk kader

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Jaarrekening

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de belangrijkste wijzigingen die vanaf 2018 op de jaarrekening van kracht worden:

- ▶ Aan de jaarrekening dient een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld toegevoegd te worden. Voor de voorgeschreven taakvelden verwijzen wij naar <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-20622.html>.
- ▶ Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening dient de gerealiseerde kosten van de overhead te bevatten. De gerealiseerde kosten van de overhead dienen te voldoen aan de voorwaarden zoals de commissie BBV stelt in haar notitie Overhead.
- ▶ Bijdragen van derden aan materiële vaste activa moeten met ingang van 1 januari 2017 in mindering gebracht worden op de boekwaarde van het actief. Dit was tot 2017 een keuzemogelijkheid.

Op basis van kennisname van de programmabegroting 2018 constateren wij dat de organisatie voornoemde ontwikkelingen op haar netvlies heeft staan en reeds voorbereidingen heeft getroffen voor een tijdige implementatie.

Het veranderend wettelijk kader

Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen

Stand van zaken resterende onduidelijkheden/onzekerheden rondom invoering Vpb-plicht

Op 1 januari 2016 is de Wet Vpb-plicht overheidsondernemingen ingevoerd, waardoor een groot aantal directe en indirecte overheidsondernemingen onder voorwaarden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb) zijn geworden. Provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid worden belastingplichtig, voor zover zij een fiscale onderneming drijven. De regeling kent een aantal algemene en specifieke vrijstellingen op basis waarvan de Vpb-plicht mogelijk beperkt kan worden.

Het traject om te komen tot afstemming met de Belastingdienst over de belaste activiteiten is door de organisatie via twee kanalen ingezet, zowel op landelijk (in samenwerking met Brandweer Nederland) als op regionaal niveau. Een analyse van de activiteiten van Veiligheidsregio('s) heeft met behulp van externe ondersteuning door BDO respectievelijk EFK Belastingadviseurs plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot het opstellen van een activiteitenlijst. In de programmabegroting 2017 is het geprognosticeerd bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting op nihil gesteld, onder een kwalitatief verklarende toelichting. Hierin zijn de actuele status van dit dossier, alsmede de resterende onduidelijkheden/onzekerheden rondom de invoering van de Vpb-plicht vermeld.

Op basis van de over 2017 begrote baten en lasten per activiteit is het standpunt van Veiligheidsregio IJsselland dat zij niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Voor het overgrote deel van de activiteiten wordt niet deelgenomen aan het economisch verkeer. Voor overige activiteiten geldt dat tegen kostprijzen wordt gewerkt en structurele overschotten uitblijven. Hierover vindt momenteel afstemming plaats met de Belastingdienst, maar tot een eensluidende conclusie heeft dit nog niet geleid.

Rekening houdend met de resterende onduidelijkheden/onzekerheden rond de invoering zijn wij van mening dat Veiligheidsregio IJsselland goed heeft geanticipeerd op de ontwikkelingen rond de invoering van de Vpb-plicht.

Naleving van wet- en regelgeving

Fraude- en compliancerisico's

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat. Standaard 240, "De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten". Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden. Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust zowel bij het algemeen als het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Indien onze werkzaamheden aanwijzingen opleveren voor vermeende of vermoede fraudes of onregelmatigheden binnen de bedrijfsvoering van uw organisatie, dan rapporteren wij u daar direct over. Hier is tot op heden geen sprake van geweest.

Automatiseringsomgeving/IT-organisatie

In de door ons uitgebrachte managementletter 2016 hebben wij u geïnformeerd over de uitkomsten van de door ons uitgevoerde werkzaamheden ten aanzien van de door Veiligheidsregio IJsselland opgezette procedures voor het wijzigingenbeheer en het beheer van logische toegangspaden voor de applicaties CODA, CORSA, PIMS en Veiligheidspaspoort. Dit voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole. In verband met de onderhanden zijnde implementatie van het nieuwe financieel en HRM-systeem, zullen wij u in ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2017 informeren over de mate van opvolging van onze aanbevelingen 2016 in 2017.

Ons beeld van uw processen

Ons beeld van uw processen

Inleiding

Aard en reikwijdte interim-controle

Tijdens de interim-controle hebben wij het bestaan van de in significante processen binnen de organisatie opgezette beheersmaatregelen in kaart gebracht. Wij merken volledigheidshalve op dat wij de werking van de interne beheersmaatregelen niet hebben getest (tenzij expliciet anders vermeld), waardoor ons beeld derhalve voortkomt uit het in kaart brengen van de opzet en het vaststellen van het bestaan van de verschillende maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing binnen uw processen.

Ten aanzien van onze controleaanpak delen wij mee dat wij een voornamelijk gegevensgerichte controle uitvoeren. De geïdentificeerde beheersmaatregelen liggen in de meeste gevallen onvoldoende zichtbaar vast om hierop te kunnen steunen, of worden in onvoldoende mate ondersteund door de binnen de automatiseringsomgeving aanwezige IT-general controls.

Uw processen bieden ruimte voor verbetering

Op basis van onze interim-controle 2017 constateren wij dat de processen binnen uw organisatie voor verbetering vatbaar zijn. Wij vragen uw nadrukkelijke aandacht voor de opvolging van onze aanbevelingen in de komende periode. Wij zullen aan u in de managementletter van volgend jaar rapporteren over de voortgang hiervan. Over de consequenties van onze bevindingen voor de controleaanpak 2017 en de hiermee gepaard gaande additionele controlewerkzaamheden gaan wij met u in gesprek.

Leeswijzer

Ten aanzien van de processen Betalingsverkeer (2017) en Inkoop en aanbestedingen (2016) hebben wij tijdens onze controle bevindingen geconstateerd, welke op korte termijn opvolging behoeven (prioriteit hoog). In aanvulling op de meer gedetailleerde uitwerking van deze bevindingen, vatten wij deze punten hieronder samen. De overige processen hebben wij niet nader toegelicht.

Voor een compleet beeld van de detailbevindingen 2017 verwijzen we naar bijlage 1, waarin de bevindingen en de consequenties hiervan voor de controleaanpak zijn opgenomen. Naar bijlage 2 verwijzen wij voor de door ons in voorgaande jaren gerapporteerde bevindingen, waarop wij in 2017 nog onvoldoende (zichtbare) opvolging hebben waargenomen.

Ons beeld van uw processen

Inleiding

Bedrijfsvoeringsmonitor

In de bedrijfsvoeringsmonitor, zoals op de volgende pagina is opgenomen, geven wij ons beeld van de onderzochte processen visueel weer. Wij geven dit beeld als resultante van de tot dusver verrichte werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole. Toekomstige ontwikkelingen of veranderingen in de organisatie zijn hierin niet begrepen. Bij deze weergave houden we geen rekening met de financiële omvang van individuele processen. Dit betekent bijvoorbeeld dat twee processen dezelfde score kunnen hebben, maar dat de financiële risico's bij het ene proces door de daarmee gepaard gaande geldstromen in omvang groter zijn. Het beeld dat de bedrijfsvoeringsmonitor u biedt dient te worden gezien in relatie tot onze controle van de financiële verantwoording van uw organisatie als geheel en niet als een oordeel over elk afzonderlijk proces.

Wij geven uitsluitend posities in het midden van een kleur, of tussen twee kleuren in. De doelstelling van deze monitor is om:

- verbeterpunten aan te dragen ter ontwikkeling van de bedrijfsvoering;
- aan te geven in welke mate wij in het kader van de controle kunnen steunen op de maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing die binnen Veiligheidsregio IJsselland zijn geïmplementeerd.

Opgemerkt dient te worden dat een proceskwalificatie diep in het groen zou kunnen betekenen dat de opgezette beheersmaatregelen weliswaar bijdragen aan de hoge mate van interne beheersing van het proces, maar dat de hiermee samenhangende administratieve inspanningen als onevenredig belastend worden ervaren om dat niveau te bereiken en te continueren. Overige controlewerkzaamheden zijn in de gegeven omstandigheden mogelijk efficiënter om hetzelfde doel te bereiken.

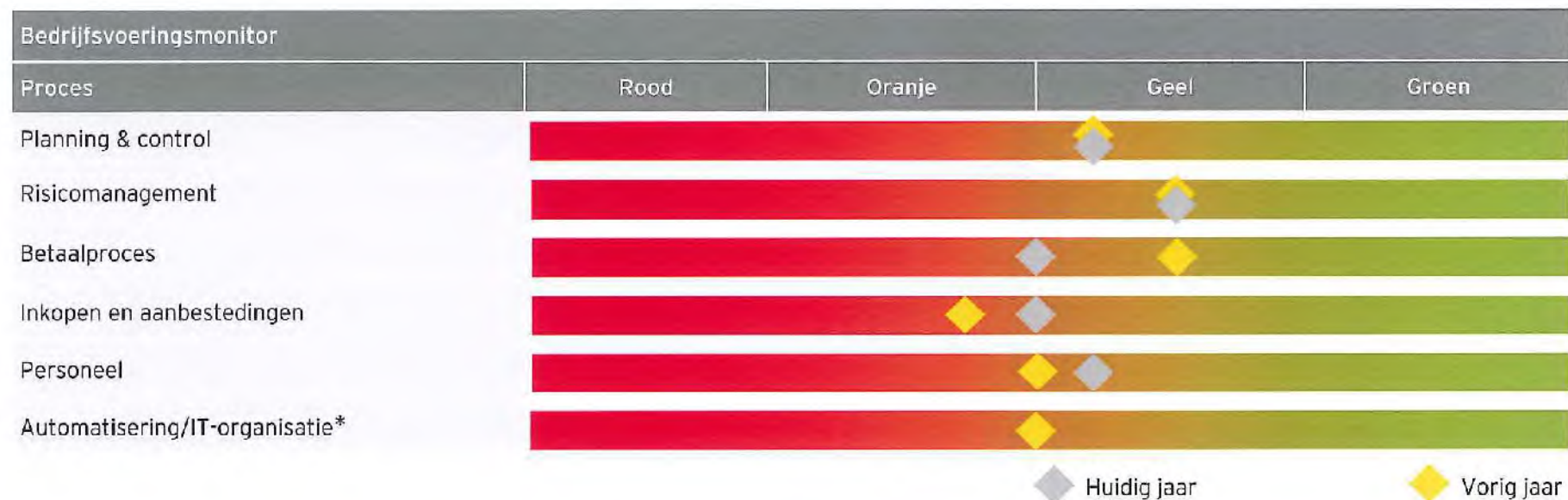
Om de monitor te verduidelijken, hebben wij de tijdens onze controle geconstateerde bevindingen welke op korte termijn aandacht behoeven op de pagina volgend op de monitor nader toegelicht.

Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

In bijlage 1 en 2 zijn de bevindingen en aanbevelingen gedetailleerd opgenomen. Daarbij treft u een prioriteitstelling aan waarbij wij gebruikmaken van de aanduidingen hoog (rood), gemiddeld (oranje) en laag (groen). Per bevinding maken wij voor u inzichtelijk wat het belang voor de organisatie is, alsmede de consequenties voor onze verdere controlewerkzaamheden zijn.

Ons beeld van uw processen

Procesbeoordeling op basis van de interim-controle

Rood Het proces heeft belangrijke bevindingen en aanbevelingen met een hoog risico die op korte termijn actie behoeven.

Oranje Het proces heeft meerdere bevindingen met een gemiddeld risicoprofiel die voor onze jaarrekeningcontrole 2017 actie behoeven.

Geel Het proces heeft enkele bevindingen met een gemiddeld risicoprofiel die voor onze jaarrekeningcontrole 2017 actie behoeven.

Groen Het proces heeft geen of beperkte bevindingen met een laag risicoprofiel. Deze kunnen worden meegenomen worden bij de verdere verbetering van de AO/IB.

* : Over de mate van opvolging van de door ons in de managementletter 2016 gedane aanbevelingen en adviezen ten aanzien van uw Automatiseringsomgeving/IT-organisatie wordt u in ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2017 (in het voorjaar van 2018) geïnformeerd.

Ons beeld van uw processen

Geconstateerde belangrijkste bevindingen

Betalingsverkeer

Opzet van beheersmaatregelen vereist aandacht

Bevinding

Wij hebben vastgesteld dat eerste medewerkers die betaaladvieslijsten (kunnen) genereren en klaarzetten voor daadwerkelijke uitbetaling ook crediteurenstamgegevens (waaronder bankrekeningnummers) kunnen wijzigen in de financiële administratie.

In het verlengde hiervan hebben wij geconstateerd dat voorafgaand aan de uitbetaling naar een nieuw/gewijzigd bankrekeningnummer er geen zichtbare juistheidscontrole (vierogen-principe) wordt afgedwongen door het systeem (deze juistheidscontrole vindt weken later handmatig plaats).

Voor genoemde bevindingen leiden tot het risico dat de tweede medewerker betalingen autoriseert die zonder voorafgaande controle op basis van factuurinformatie worden uitbetaald, terwijl eerste medewerkers rechten bezitten bankrekeningnummers te wijzigen.

U loopt het risico dat er onjuiste en/of onzakelijke kosten betaalbaar worden gesteld en worden verantwoord in de jaarrekening óf dat uitbetalingen plaatsvinden naar een onjuist bankrekeningnummer.

Wij adviseren u het proces rondom het verrichten van betalingen kritisch onder de loep te nemen en in te richten met inachtneming van de minimale vereisten die worden gesteld aan de administratieve organisatie en interne beheersing, door:

- ▶ functiescheiding aan te brengen tussen medewerkers met mutatierechten in de crediteurenstamgegevens van de financiële administratie en het betaalproces;
- ▶ het systeem zo in te richten dat de juistheidscontrole op nieuwe/gewijzigde bankrekeningnummers in functiescheiding zichtbaar wordt afgedwongen vóórdat er naar het gewijzigde bankrekeningnummer bedragen kunnen worden overgemaakt.

Ons beeld van uw processen

Geconstateerde belangrijkste bevindingen

Betalingsverkeer

Opzet van beheersmaatregelen vereist aandacht

Gevolgen voor onze controleaanpak

In het kader van de jaarrekeningcontrole vragen wij u de periodieke uitvoering van handmatig opgezette interne controlewerkzaamheden over het restant van 2017 uit te voeren en af te ronden. Specifieke aandacht dient daarbij uit te gaan naar medewerkers die ook een eerste bevoegdheid bij de bank bezitten. Tevens dient zichtbaar vastgesteld te worden dat door uitvoering van deze periodieke interne controles alle mutaties 2017 in de crediteurenstambestanden op juistheid zijn gecontroleerd teneinde vast te stellen dat geen onverschuldigde betalingen hebben plaatsgevonden.

Ten tijde van de jaarrekeningcontrole verkrijgen wij graag inzage in de door u uitgevoerde interne controlewerkzaamheden om zo nodig de eventuele verdere gevolgen voor onze controleaanpak te kunnen bepalen.

Ons beeld van uw processen

Geconstateerde belangrijkste bevindingen

Inkopen en aanbestedingen Het ontbreken van een verplichtingenadministratie

Bevinding

Wij hebben vastgesteld dat binnen Veiligheidsregio IJsselland momenteel nog geen centrale verplichtingenadministratie in gebruik is. De registratie van verplichtingen vindt in voorkomende gevallen nog extracomptabel en decentraal plaats, zonder dat de volledigheid zichtbaar wordt beheerst. Op centraal niveau bestaat hierdoor geen totaalinzicht in de volledigheid van op enig peilmoment bestaande verplichtingen en het eventueel hiermee samenhangende gebruik van (programma)budget.

Het risico bestaat dat u geen volledig inzicht heeft in de op enig peilmoment (bijvoorbeeld balansdatum) bestaande verplichtingen uit hoofde van gesloten overeenkomsten en/of ingekochte leveringen en diensten. Dit kan leiden tot een onvolledige verantwoording van de op de balans en/of daarbuiten te verantwoorden verplichtingen. Als gevolg hiervan heeft u geen volledig beeld van het daadwerkelijke budgetgebruik op enig moment, die kan leiden tot begrotingsoverschrijdingen.

Wij adviseren u de mogelijkheden te onderzoeken om parallel aan (of kort volgend op) de implementatie van het nieuwe financieel systeem een centrale verplichtingenadministratie in te voeren. Het vrijgeven/registreren van deze verplichtingen kan worden gekoppeld aan het verplicht moeten betrekken van de inkoopadviseur in een aanbestedingstraject, waarmee procesmatig kan worden afgedwongen dat alle materiële inkopen worden geconsulteerd alvorens de daadwerkelijke inkoop en/of aanbesteding plaatsvindt.

Gevolgen voor onze controleaanpak

Kort voorafgaand aan de start van de jaarrekeningcontrole vragen wij u zichtbaar voortgezette interne controlewerkzaamheden uit te voeren op het inkoopboek 2018, om vast te stellen dat alle op het boekjaar 2017 betrekking hebbende verplichtingen (en daarmee samenhangende vermeerderingen op activa/exploitatielasten op grond van prestatielevering in 2017) in de jaarrekening 2017 zijn verantwoord.

Ten tijde van de jaarrekeningcontrole verkrijgen wij graag inzage in de door u uitgevoerde interne controlewerkzaamheden om zo nodig de eventuele verdere gevolgen voor onze controleaanpak te kunnen bepalen.

Bijlagen

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Hierna geven wij u inzicht in het totaaloverzicht van onze bevindingen. Ook treft u onze gezamenlijke prioriteitstelling aan, waarbij wij gebruikmaken van onderstaande aanduidingen:

- Hoog (te realiseren op moment van jaarrekeningcontrole 2017)
- Middel (te realiseren op moment van de tussentijdse controle 2018)
- Laag (te realiseren op langere termijn)

Het overzicht geeft de ontwikkeling van de bevindingen qua aard en omvang ten opzichte van de over 2016 gerapporteerde bevindingen weer. Daaruit valt te herleiden dat een aantal bevindingen die in voorgaande jaren zijn gerapporteerd door u, al dan niet deels, zijn opgepakt. Daarnaast constateren wij dat op een aantal van de overige punten nog geen stappen vooruit zijn gezet.

Ten slotte maken wij voor u inzichtelijk wat de consequenties van de door ons gerapporteerde bevindingen zijn ten aanzien van (de planning en uitvoering van) onze verdere controlewerkzaamheden.

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 1 | Nieuwe bevindingen 2017

Nummer	Bevinding	Prioriteit	Consequentie voor onze controleaanpak
Nieuwe bevindingen 2017			
1.	Betalingsverkeer Opzet van beheersmaatregelen vereist aandacht		<p>In het kader van de jaarrekeningcontrole vragen wij u de periodieke uitvoering van handmatig opgezette interne controlewerkzaamheden over het restant van 2017 uit te voeren en af te ronden. Specifieke aandacht dient daarbij uit te gaan naar medewerkers die ook een eerste bevoegdheid bij de bank bezitten. Tevens dient zichtbaar vastgesteld te worden dat door uitvoering van deze periodieke interne controles alle mutaties 2017 in de crediteurenstambestanden op juistheid zijn gecontroleerd teneinde vast te stellen dat geen onverschuldigde betalingen hebben plaatsgevonden.</p> <p>Ten tijde van de jaarrekeningcontrole verkrijgen wij graag inzage in de door u zichtbaar uitgevoerde interne controlewerkzaamheden om zo nodig de eventuele verdere gevolgen voor onze controleaanpak te kunnen bepalen.</p>
2.	Inkopen en aanbestedingen Het ontbreken van een verplichtingenadministratie		<p>Kort voorafgaand aan de start van de jaarrekeningcontrole vragen wij u zichtbaar voortgezette interne controlewerkzaamheden uit te voeren op het inkoopboek 2018, door vast te stellen dat alle op het boekjaar 2017 betrekking hebbende verplichtingen (en daarmee samenhangende vermeerderingen op activa/exploitatielasten op grond van prestatielevering in 2017) in de jaarrekening 2017 zijn verantwoord.</p> <p>Ten tijde van de jaarrekeningcontrole verkrijgen wij graag inzage in de door u zichtbaar uitgevoerde interne controlewerkzaamheden om zo nodig de eventuele verdere gevolgen voor onze controleaanpak te kunnen bepalen.</p>

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 1 | Nieuwe bevindingen 2017

Bevinding	Risico	Aanbeveling
1 - Betalingsverkeer Opzet van beheersmaatregelen vereist aandacht		
<p>Wij hebben vastgesteld dat eerste medewerkers die betaaladvieslijsten (kunnen) genereren en klaarzetten voor daadwerkelijke uitbetaling ook crediteuren-stamgegevens (waaronder bankrekeningnummers) kunnen wijzigen in de financiële administratie. In het verlengde hiervan hebben wij geconstateerd dat voorafgaand aan de uitbetaling naar een nieuw/gewijzigd bankrekeningnummer er geen zichtbare juistheidscontrole (vierogen-principe) wordt afgedwongen door het systeem (deze juistheidscontrole vindt weken later handmatig plaats).</p>	<p>Voornoemde bevindingen leiden tot het risico dat de tweede medewerker betalingen autoriseert die zonder voorafgaande controle op basis van factuurinformatie worden uitbetaald, terwijl eerste medewerkers rechten bezitten bankrekeningnummers te wijzigen.</p> <p>U loopt het risico dat er onjuiste en/of onzakelijke kosten betaalbaar worden gesteld en worden verantwoord in de jaarrekening óf dat uitbetalingen plaatsvinden naar een onjuist bankrekeningnummer.</p>	<p>Wij adviseren u het proces rondom het verrichten van betalingen kritisch onder de loep te nemen en in te richten met inachtneming van de minimale vereisten die worden gesteld aan de administratieve organisatie en interne beheersing, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ functiescheiding aan te brengen tussen medewerkers met mutatierechten in de crediteurenstamgegevens van de financiële administratie en het betaalproces; ▶ het systeem zo in te richten dat de juistheidscontrole op nieuwe/gewijzigde bankrekeningnummers in functiescheiding zichtbaar wordt afgedwongen vóórdat er naar het gewijzigde bankrekeningnummer bedragen kunnen worden overgemaakt.
2 - Inkopen en aanbestedingen Het ontbreken van een verplichtingenadministratie		
<p>Wij hebben vastgesteld dat binnen Veiligheidsregio IJsselland momenteel nog geen centrale verplichtingenadministratie in gebruik is. De registratie van verplichtingen vindt in voorkomende gevallen nog extracomptabel en decentraal plaats, zonder dat de volledigheid zichtbaar wordt beheerd. Op centraal niveau bestaat hierdoor geen totaalinzicht in de volledigheid van op enig peilmoment bestaande verplichtingen en het eventueel hiermee samenhangende gebruik van (programma)budget.</p>	<p>Het risico bestaat dat u geen volledig inzicht heeft in de op enig peilmoment (bijvoorbeeld balansdatum) bestaande verplichtingen uit hoofde van gesloten overeenkomsten en/of ingekochte leveringen en diensten. Dit kan leiden tot een onvolledige verantwoording van de op de balans en/of daarbuiten te verantwoorden verplichtingen. Als gevolg hiervan heeft u geen volledig beeld van het daadwerkelijke budgetgebruik op enig moment, die kan leiden tot begrotingsoverschrijdingen.</p>	<p>Wij adviseren u de mogelijkheden te onderzoeken om parallel aan (of kort volgend op) de implementatie van het nieuwe financieel systeem een centrale verplichtingenadministratie in te voeren. Het vrijgeven/registreren van deze verplichtingen kan worden gekoppeld aan het verplicht moeten betrekken van de inkoopadviseur in een aanbestedingstraject, waarmee procesmatig kan worden afgedwongen dat alle materiële inkopen worden geconsulteerd alvorens de daadwerkelijke inkoop en/of aanbesteding plaatsvindt.</p>

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 2 | Bevindingen voorgaande jaren

Nummer	Bevinding voorgaand jaar	Prioriteit vorig jaar	Consequentie voor onze controleaanpak
Opvolging bevindingen voorgaande jaren			
1.	Algemeen Het ontbreken van (actuele) procesbeschrijvingen		Geen directe consequentie voor onze controleaanpak, maar wij wegen dit aspect wel mee bij beoordeling van uw algehele controleomgeving.
2.	Memoriaalboekingen Het ontbreken van een zichtbare controle op de invoer van memoriaalboekingen		Voor de accountantscontrole betekent deze bevinding dat wij een gegevensgerichte controle (omvangrijke steekproef) verrichten op de getrouwheid van de in de financiële administratie 2017 verwerkte memoriaalboekingen.
3.	Inkopen Zichtbare controle (in functiescheiding) op het aspect prestatielevering ontbreekt		Voor de accountantscontrole betekent deze bevinding dat wij een gegevensgerichte controle (omvangrijke steekproef) verrichten op de getrouwheid van de in de jaarrekening 2017 verantwoorde inkopen, waarbij door u de prestatielevering alsnog dient te worden onderbouwd.
4.	Aanbestedingen Onvoldoende toetsing vooraf met betrekking tot aanbestedingen		Voor de accountantscontrole betekent deze bevinding dat wij een gegevensgerichte detailcontrole (steekproef) verrichten op de rechtmatigheid van de in de jaarrekening 2017 verantwoorde inkopen.
5.	Personeel Zichtbare controle op de juiste verwerking van salarismutaties door Centric ontbreekt		Voor de accountantscontrole betekent deze bevinding dat wij een gegevensgerichte controle (cijferanalyse, aangevuld met detailcontroles) verrichten op de getrouwheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening 2017 verantwoorde personeelslasten.
6.	Algemeen Verbijzonderde interne controle (stand van zaken)		De tijdige uitvoering en afronding van de geplande verbijzonderde interne controlewerkzaamheden blijft ook voor 2017 een punt van aandacht. Voornoemde bevinding is niet direct van invloed op de planning en uitvoering van de door ons te verrichten controlewerkzaamheden 2017.

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 2 | Bevindingen voorgaande jaren

Bevinding	Risico	Aanbeveling
1 - Algemeen Het ontbreken van (actuele) procesbeschrijvingen		
<p>Wij hebben vastgesteld dat binnen Veiligheidsregio IJsselland voor het merendeel van de processen geen adequate procesbeschrijving beschikbaar is. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de wel aanwezige procesbeschrijvingen gedateerd zijn en daarom niet meer actueel (onder andere Personeelsproces). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat processen inhoudelijk zijn veranderd en in sommige gevallen omdat (sub)processen zijn uitbesteed.</p>	<p>U loopt het risico dat processen niet in overeenstemming met de opgezette (en minimale vereisten die worden gesteld aan) maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing worden uitgevoerd. Daarnaast loopt u continuïteitsrisico's in geval van een personele calamiteit (zorgen voor adequate achtervang). Dit kan zich uiten in niet-naleving interne en externe wet- en regelgeving en verordeningen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader rechtmatigheid.</p>	<p>Advies Wij adviseren u om in overleg met de verantwoordelijke proceseigenaren en in samenwerking met de coördinator interne controle de procesbeschrijvingen (en daarbij behorende risicoanalyses) op te stellen of te laten actualiseren, waarbij aan voor de organisatie significante processen (op basis van omvang en/of risicokwalificatie) prioriteit dient te worden gegeven.</p> <p>Status en opvolging 2017 Wij hebben begrepen dat door een extern adviesbureau, vooruitlopend op de vervanging van het financieel systeem, concept-procesbeschrijvingen naar de huidige stand van zaken zijn opgesteld. Deze documenten zijn nog niet voor gebruik beschikbaar. Als attentiepunt geldt dat de procesbeschrijvingen nog naar de hernieuwde situatie van uw organisatie ná vervanging van onder andere het financieel systeem dienen te worden geactualiseerd, alvorens deze voor gebruik beschikbaar worden gesteld.</p>

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 2 | Bevindingen voorgaande jaren

Bevinding	Risico	Aanbeveling
2 - Memoriaalboekingen Het ontbreken van een zichtbare controle op de invoer van memoriaalboekingen		
<p>Wij hebben vastgesteld dat op de invoer van voorgestelde memoriaalboekingen in de financiële administratie geen zichtbare controle door een tweede medewerker plaatsvindt.</p>	<p>Inherent aan de verwerking van journaalposten via het memoriaalboek bestaat het risico dat de opgezette maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing binnen de andere bedrijfsprocessen (bewust) worden doorbroken.</p> <p>Het risico bestaat dat er onjuiste en/of onzakelijke boekingen worden verwerkt in de financiële administratie en verantwoord in de jaarrekening.</p>	<p>Advies Wij adviseren u de maatregelen van interne beheersing rondom de verwerking van memoriaalboekingen zodanig op te zetten, dat het vierogen-principe zichtbaar wordt geïmplementeerd, waarmee het (mogelijk) risico dat het management de organisatorische procesafspraken doorbreekt wordt gemitigeerd.</p> <p>Status en opvolging 2017 Wij hebben begrepen dat een nieuwe procedure omtrent de invoer van memoriaalboekingen is opgesteld. Echter, deze herziene procedure is op dit moment nog niet zichtbaar geïmplementeerd.</p>

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 2 | Bevindingen voorgaande jaren

Bevinding	Risico	Aanbeveling
3 - Inkopen Zichtbare controle (in functiescheiding) op het aspect prestatielevering ontbreekt		
<p>Wij hebben geconstateerd dat op het moment dat inkoopfacturen worden gecodeerd, de feitelijke prestatielevering van de goederen of diensten door de daarvoor verantwoordelijk medewerker niet zichtbaar wordt vastgesteld en/of gedocumenteerd. Volgtijdelijk impliceert dit dat de budgethouder de factuur autoriseert, zonder dat is vastgesteld of prestatielevering (ten gunste van Veiligheidsregio!) heeft plaatsgevonden.</p>	<p>Het risico bestaat dat de feitelijke prestatielevering samenhangend met in rekening gebrachte kosten niet (geheel) ten gunste van de organisatie heeft plaatsgevonden en dat onjuiste en/of onzakelijke kosten betaalbaar worden gesteld en verantwoord in de jaarrekening.</p>	<p>Advies Wij adviseren u een functiescheiding binnen de workflow-module van CORSA op te zetten door een zichtbare autorisatie plaats te laten vinden door degene die de prestatie akkoord verklaart (PAV'er) en de budgethouder. Het is van belang dat deze procesgang ook in de workflow (in het systeem) af te dwingen. Hierbij is van belang de documentatie die de PAV'er heeft gebruikt (hoe heeft hij/zij de prestatie vastgesteld) wordt bewaard, zodat dit naderhand ook te toetsten is door bijvoorbeeld de accountant.</p> <p>Status en opvolging 2017 Wij constateren dat in 2017 nog geen wijzigingen met betrekking tot de autorisatiestructuur van inkoopfacturen hebben plaatsgevonden.</p> <p>Wij hebben vernomen dat u voornemens bent om in het tweede kwartaal van 2018 een proeftuin te starten om de inkoopfunctie binnen het nieuwe financieel systeem te automatiseren en binnen de gehele organisatie uit te rollen.</p>

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 2 | Bevindingen voorgaande jaren

Bevinding	Risico	Aanbeveling
4 - Aanbestedingen Onvoldoende toetsing vooraf met betrekking tot aanbestedingen		
<p>De verantwoordelijkheden ten aanzien van het Inkoop- en aanbestedingsproces zijn decentraal belegd binnen de organisatie. Er vindt geen centrale aansturing of coördinatie plaats. De opgezette interne procedure biedt de mogelijkheid dat in geval van een voorgenomen aanbesteding advies kan worden ingewonnen bij de inkoopadviseur. Ten tijde van de interim-controle hebben wij begrepen dat niet veel gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid.</p>	<p>U loopt het risico dat onjuist wordt aanbesteed óf dat inkopen ten onrechte niet worden aanbesteed, doordat voorafgaand aan het inkooptraject geen onafhankelijke zichtbare toetsing op basis van vigerende wet- en regelgeving plaatsvindt.</p> <p>Op basis van aard en omvang van de categorie Europese aanbestedingen, mede in combinatie met herziening van de Europese richtlijn en de nationale Aanbestedingswet in 2016, zijn wij van mening dat het risico op onrechtmatige aanbestedingen en de gevolgen hiervan voor deze categorie het grootst zijn, bijvoorbeeld vanwege het (grotendeels) verdwijnen van het verlichte aanbestedingsregime (2B-diensten).</p>	<p>Advies Wij adviseren u de naleving van de interne procedures ten aanzien van de participatie van de inkoopadviseur bij inkooptrajecten onder de aandacht van uw medewerkers te brengen en de tijdige inzet middels spendanalyses te monitoren. Hierbij dient tevens aandacht te worden besteed aan het risico op onrechtmatig splitsen en samenvoegen van opdrachten en zijn van belang in de toetsing het (historisch) meerjarig inkoopvolume of de (resterende) looptijd van contracten te betrekken.</p> <p>Alleen middels de tijdige, volledige en zichtbare inzet van de inkoopadviseur bij opdrachten >€ 50.000 kan worden bereikt dat in het proces preventief wordt geborgd dat voorgenomen aanbestedingen in overeenstemming met nationale en Europese wet- en regelgeving plaatsvinden.</p> <p>Status en opvolging 2017 Wij hebben geconstateerd dat een inkoopstartformulier voor inkopen is opgesteld en geïmplementeerd. Ook is de centraal beschikbare Wegwijzer inkopen geactualiseerd en nader vormgegeven. Daarnaast stelt de strategisch inkoopadviseur samen met management de inkoopkalender voor het komende en opvolgende jaren op. De periodieke borging middels het uitvoeren van zichtbare spendanalyses is nog een punt van aandacht.</p>

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 2 | Bevindingen voorgaande jaren

Bevinding	Risico	Aanbeveling
5 - Personeel Zichtbare controle op de juiste verwerking van salarismutaties door Centric ontbreekt		
<p>De salarisadministratie, waarin diverse vaste en variabele salariscomponenten worden verwerkt, worden in opdracht van de organisatie door Centric verwerkt. Wij hebben vastgesteld dat door de afdeling personeelszaken van Veiligheidsregio IJsselland geen zichtbare controle op de juiste verwerking van (salaris)mutaties door Centric plaatsvindt op basis van brondocumentatie.</p>	<p>Gezien het feit dat er door Veiligheidsregio IJsselland geen zichtbare toetsing op (salaris)mutaties plaatsvindt, loopt u het risico dat mutaties in het kader van salarissen niet juist (of niet tijdig) worden verwerkt. Daarbij bestaat het risico dat onjuiste betalingen aan personeel plaatsvinden.</p>	<p>Advies Wij adviseren u het proces rondom interne toetsing van de door Centric verwerkte (salaris)mutaties zichtbaar (gedocumenteerd) binnen de organisatie te laten plaatsvinden, zodat gewaarborgd is dat (zichtbaar en toetsbaar) de juiste en volledige verwerking van (salaris)mutaties plaatsvindt.</p> <p>Inzage in de maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing die Centric heeft opgezet, kan Veiligheidsregio IJsselland verkrijgen via de ISAE 3402-rapportage.</p> <p>Status en opvolging 2017 Wij hebben vernomen dat u met Centric de afspraak heeft gemaakt dat zij een ISAE 3402-rapportage type II over 2017 aan u zullen overleggen.</p>

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bijlage 2 | Bevindingen voorgaande jaren

Bevinding	Risico	Aanbeveling
6 - Algemeen Verbijzonderde interne controle (stand van zaken)		
<p>Ten tijde van de interim-controle 2015 zijn de verbijzonderde interne controle (VIC) werkzaamheden verricht voor de volgende processen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ inkopen en betalingen (januari tot en met december); ▶ mutaties crediteurenstamgegevens (januari tot en met oktober); ▶ controle gemeentelijke bijdragen. <p>De overige VIC-werkzaamheden dienen nog te worden uitgevoerd.</p>	<p>Het risico bestaat dat processen niet in overeenstemming met de opgezette (en minimale vereisten die worden gesteld aan) maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing worden uitgevoerd. Dit kan zich uiten in niet-naleving interne en externe wet- en regelgeving en verordeningen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader rechtmatigheid.</p>	<p>Advies De aanbeveling is gedaan deze werkzaamheden alsnog te verrichten en voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole 2016 af te ronden. Het proces Personeelslasten en -betalingen heeft daarbij prioriteit.</p> <p>Status en opvolging 2017 De tijdige uitvoering en afronding van de geplande verbijzonderde interne controlewerkzaamheden blijft ook voor 2017 een punt van aandacht.</p> <p>In het kader van de interim-controle hebben wij middels lijncontroles zelfstandig opzet en bestaan van de minimale vereisten die worden gesteld aan maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing van de significante bedrijfsprocessen vastgesteld. Daarmee is voornoemde bevinding niet van invloed op onze controleaanpak.</p>

Agendapunt - informerend

aan Algemeen Bestuur

datum 14 februari 2017

agendapunt 05.

onderwerp Uitgangspunten programmabegroting 2019

proceseigenaar A.Schepers

portefeuillehouder H.J. Meijer

Kennis te nemen van

1. De vastgestelde uitgangspunten voor de programmabegroting 2019 (DB-besluit 18 januari 2018)

Inleiding

Deze financiële en beleidskaders voor de begroting 2019 is de eerste stap in de voorbereiding van de programmabegroting 2019. In dit voorstel worden de uitgangspunten geschetst op basis waarvan de programmabegroting wordt opgesteld.

Voor 2019 wordt een aantal ontwikkelingen voorzien die in dit voorstel zijn verwoord. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in algemene financiële kaders, ontwikkelingen in programma's en nieuwe ontwikkelingen.

Bij het opstellen van de begroting 2019 worden financiële kaders gehanteerd voor het indexeren van prijzen en lonen. De voorgestelde percentages zijn een uitwerking van het AB-besluit op 11 mei 2016, waar zij kaders en spelregels voor indexering ter voorbereiding en opstellen van de begroting Veiligheidsregio IJsselland hebben vastgesteld.

Een belangrijke wijziging is de verandering programma-indeling vanaf de begroting 2019.

Beoogd effect/relatie met het meerjarenbeleidsplan of bestuursopdrachten

Vastgestelde kaders ter voorbereiding van de begroting 2019.

Argumenten

- Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn wij verplicht jaarlijks financiële en beleidsmatige kaders voor te leggen aan het dagelijks bestuur en zij voor 15 april aan de gemeenteraden.
- Deze kaders worden verwerkt in de programmabegroting 2019-2022, zodat deze worden meegenomen in de integrale afweging.

kenmerk <corsanummer>
vervolgblad 2 van 2

- Het percentage van de indexering sluit aan bij de gekozen methode in de vergadering van het algemeen bestuur op 11 mei 2016 (septembercirculaire 2017 van het gemeentefonds).
- Bij de nieuwe ontwikkelingen wordt het uitgangspunt nieuw voor oud beleid gehanteerd, waardoor de bijdrage voor de gemeenten niet toeneemt. In de tweede bestuursrapportage is de ontwikkeling op het gebied van duurzame inzetbaarheid van personeel geschetst. Deze beleidsmatige ontwikkeling is meegenomen in de uitgangspunten van de begroting en vraagt om een uitwerking om het gesprek hier met het bestuur bij de begrotingsbehandeling over te kunnen voeren.
- Wij zijn verplicht om een reëel en structureel sluitende begroting te presenteren richting de gemeenten, volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit betekent dat voor de nog in de vullen taakstelling 2019-2022 (structureel € 65.000) een concreet en realistische voorstel gedaan moet in onze programmabegroting 2019-2022.
- Het verbeteren van de P&C documenten / cyclus is een continu proces. Vanaf 2019 willen wij de begroting meer laten aansluiten op de veranderde organisatie en de programma-inhoud naar een hoger abstractieniveau brengen. Dit betekent o.a. dat wij terug gaan naar drie programma's, namelijk: Veiligheid (inclusief brandweer, crisisbeheersing en meldkamer), Bevolkingszorg en GHOR. Qua inhoud blijven wij antwoord geven op de verplicht 3W- vragen alleen meer op hoofdlijnen.

Middelen

De prijs- en loonindexeringen (bestaand beleid) leiden tot een kostenstijging (ongeveer 1,6 mln. euro structureel) ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018, die in de gemeentelijke bijdrage tot uitdrukking komt. Dit is inclusief de autonome ontwikkeling van de loonkosten vanaf 2018, waarvan in de 2^e bestuursrapportage 2017 een aankondiging is gedaan.

Het betreft een indicatieve berekening en op het moment van het opstellen van dit voorstel is nog niet bekend wat de werkelijke stijging is van de personeelslasten 2018.

Voor deze autonome ontwikkelingen worden de gemeenten grotendeels via het gemeentefonds gecompenseerd door het Rijk.

Communicatie

De kaders worden na vaststelling in het dagelijks bestuur ter informatie aangeboden aan het algemeen bestuur.

Vervolg

Na bestuurlijke vaststelling van de uitgangspunten wordt de begroting 2019 – 2022 opgesteld en voor 1 april wordt de conceptbegroting toegezonden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeente.

Bijlage

- Uitgangspunten programmabegroting 2019

Uitgangspunten van de programmabegroting 2019 Veiligheidsregio IJsselland

Inleiding

Dit is de eerste stap in de voorbereiding van de programmabegroting 2019. In dit voorstel worden de uitgangspunten geschetst op basis waarvan de programmabegroting wordt opgesteld.

Veiligheidsregio IJsselland stelt haar begroting vast vóóordat de deelnemende gemeenten dit doen.

Dit is wettelijk bepaald, zodat gemeenten weten wat de uitgaven aan Veiligheidsregio IJsselland zijn, voordat zij hun eigen begroting gaan maken.

In dit voorstel wordt onderscheid gemaakt in algemene financiële kaders, ontwikkelingen in programma's en nieuwe ontwikkelingen.

Financiële kaders

Uitgangspunten

De programmabegroting 2019 wordt opgesteld aan de hand van de programmabegroting 2018. Voor de programmabegroting 2019 worden de volgende financiële kaders voorgesteld, conform de septembercirculaire 2017 van het gemeentefonds.

Prijsindexering

Voor de prijzen betekent dit een stijging van 1,60% ten opzichte van het jaar 2018. Bestuurlijk hebben wij afgesproken om jaarlijks de toegepaste indexeringen te monitoren, zodat wij zo dicht mogelijk bij de werkelijkheid komen. In onderstaande tabel is te zien dat wij in de begroting 2017 een prijsindexering van 0,50% hebben toegepast, maar de werkelijke indexering over het jaar 2017 is 1%. Dit betekent dat er nog 0,50% structurele tekort zit (nacalculatie) in de begroting. Voorgesteld wordt dit structurele tekort te corrigeren door de verwachte stijging van 1,60% met 0,50% op te hogen. Voor 2019 zullen de prijzen dan met **2,10%** stijgen (1,60% + 0,50%). Hetzelfde percentage wordt ook gehanteerd voor de inkomsten.

Begroting	Begroot	Werkelijk	Ruimte
2017	0,50%	1%*	-0,50%
2018	0,90%	Nog niet bekend	Nog niet bekend

* Op basis van de decemberraming van het centraal planbureau (prijsindex BBP)

Loonindexering

Voor de lonen betekent dit een stijging van **2,4%**. Deze raming betreft het jaar 2018 en deze wordt voor het jaar 2019 geëxtrapoleerd. Dit betekent voor de begroting 2019 dat de werkelijke loonkosten van de maand januari 2018 worden verhoogd met 2,4%. In de werkelijke loonkosten zijn dus de laatste cao-ontwikkelingen en sociale lasten meegenomen (nacalculatie). Mocht in het jaar 2019 blijken dat wij de 2,4% niet nodig hebben dan geven wij dit eenmalig, via de tussentijdse rapportages 2019, terug aan de deelnemende gemeenten en structureel via de begroting 2020 door weer uit te gaan van de werkelijke loonkosten op dat moment.

Taakstellingen

Onderstaand overzicht is een samenvatting van alle lopende taakstellingen, inclusief nieuwe ontwikkelingen vanaf begroting 2019 (zie beleidsmatige kaders).

	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Nog openstaande				
1 bezuinigingsstaakstelling n.a.v. de regionalisering in 2014	€ -	€ -	€ -	€ 65.000
Nog openstaande invulling				
2 structurele besparing € 1 mln. bij objectivering kostenverdeelsleutel	€ -9.701	€ 1.358	€ -9.503	€ -9.503
3 Nieuwe ontwikkelingen begroting 2018 e.v.	€ 379.500	€ 379.500	€ 379.500	€ 379.500
Totale besparingstaakstelling	€ 369.799	€ 380.858	€ 369.997	€ 434.997
<u>Financiële dekking:</u>				
Totaal aan vastgestelde				
4 bezuinigingen n.a.v. regionalisering is hoger dan de taakstelling	€ -33.000	€ -	€ -	€ -
5 Oud voor nieuw beleid begoting 2018 e.v.	€ -336.799	€ -380.858	€ -369.997	€ -369.997
Totale financiële dekking	€ -369.799	€ -380.858	€ -369.997	€ -369.997
6 Nog in te vullen taakstelling	€ -	€ -	€ -	€ 65.000

Toelichting op het overzicht:

1. Vanwege een nog oplopend btw- nadeel op de vervangingsinvesteringen loopt de taakstelling nog op met € 195.000 in 2024. Dit betreft de lopende taakstelling vanuit de regionalisering.
2. De structurele efficiency- en schaalvoordelen van in totaal 1 miljoen euro, die voor de begroting 2017 zijn aangereikt en vastgesteld, was een afgerond bedrag. In de jaren 2018 en 2020 is het bedrag aan besparingen (iets) lager en overige jaren iets hoger. De schommeling wordt veroorzaakt door het voorstel afbouwtoelage, die jaarlijks oploopt en het voorstel verlagen post onvoorzien, die vanaf het jaar 2020 minder hoog is dan de eerste drie jaren.
3. Dit zijn de onderwerpen/ontwikkelingen, die structureel zijn verwerkt en waarvoor in de begroting 2018 het uitgangspunt oud voor nieuw beleid is toegepast.
4. Bij het bezuinigingstraject in 2014 hebben wij voor de desbetreffende jaren meer bezuinigd, dan volgens de taakstelling noodzakelijk was.
5. Dit zijn de besparingen/meevallers die zijn verwerkt in de begroting 2018 en die ter financiële dekking gebruikt kunnen worden (zie punt 4).

6. Dit is de uiteindelijke taakstelling en afhankelijk van de keuzes die er boven worden gemaakt. In de programmabegroting 2019 wordt een concreet voorstel gedaan voor invulling van de taakstelling, zodat wij een structureel een sluitende begroting presenteren.

Ontwikkeling in programma's

Voor het opstellen van de begroting voor een gemeenschappelijke regeling gelden dezelfde regels als voor een gemeente. De regelgeving is vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies. De indeling van de programma's is een vrije keuze. Op dit moment is de begroting opgedeeld in zes programma's, namelijk de programma's: Strategie & Beleid, Crisisbeheersing, GHOR, Bevolkingszorg, Meldkamer en Brandweer.

Het verbeteren van de P&C documenten / cyclus is een continu proces. Vanaf 2019 willen wij de begroting meer laten aansluiten op de veranderde organisatie en de programma-inhoud naar een hoger abstractieniveau brengen. Dit betekent o.a. dat wij terug gaan naar drie programma's, namelijk: Veiligheid (inclusief brandweer, crisisbeheersing en meldkamer), Bevolkingszorg en GHOR. Qua inhoud blijven wij antwoord geven op de verplicht 3W- vragen alleen meer op hoofdlijnen.

Beleidsmatige kaders

De ambities van Veiligheidsregio IJsselland voor de middellange termijn zijn beschreven in het Beleidsplan 2015 t/m 2018, die volgens bestuursbesluit met één jaar is verlengd. In 2018 gaan wij met de gemeenteraden in gesprek over de speerpunten van het nieuwe meerjarenbeleidsplan. De ambities worden per jaar vertaald in de begroting. Indien Veiligheidsregio IJsselland een nieuwe ontwikkeling voorziet, dan is het uitgangspunt 'nieuw voor oud' van toepassing. Effecten van beleidsintensivering en/of nieuwe ontwikkelingen worden opgevangen binnen het bestaande financiële kader. Voor 2019 zien wij de volgende beleidsontwikkelingen op ons afkomen.

Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid

Mede door het opschuiven van de AOW-gerechtigde leeftijd is duurzame inzetbaarheid van medewerkers een belangrijk thema, ook binnen Veiligheidsregio IJsselland. Veiligheidsregio IJsselland zou graag willen voorkomen dat de inzetbaarheid van de medewerkers (op lange termijn) afneemt en wil streven naar een goede en gezonde inzet van haar medewerkers. Wij bereiden ons hier beleidsmatig op voor door middel van de HRM visie die in 2016 is opgesteld en besproken in het technisch beraad GO. In de visie is duurzame inzetbaarheid opgenomen als alternatief voor het zogenaamde generatiepact, waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de specifieke omstandigheden en wensen van medewerkers in de verschillende fasen van hun leven en loopbaan. Wij zouden graag met het bestuur van gedachten willen wisselen over het idee om middelen beschikbaar te stellen door een bestemmingsreserve ten behoeve van duurzame inzetbaarheid te vormen.

Agendapunt - informatie

aan Algemeen Bestuur

datum 14 februari 2018

agendapunt 06.

onderwerp BDuR Decemercirculaire 2017

proceseigenaar A.Schepers

portefeuillehouder H.J. Meijer

Kennis te nemen van

- de BDuR decemercirculaire 2017 welke opvraagbaar is bij het secretariaat.

Samenvatting / Toelichting

De ontvangen BDuR-circulaire (decemercirculaire 2017) van het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V). Tweemaal per jaar, in juni en december, wordt door J&V een budgetcirculaire verzonden aan de veiligheidsregio. In de decemercirculaire wordt de definitieve Brede Doel uitkering Rampenbestrijding (BDuR) over het komende jaar (2018) bekend gemaakt.

De definitieve BDuR uitkering voor het jaar 2018 (€ 5.752.267) is ruim 73.000 euro meer dan in de programmabegroting 2018-2021 van de veiligheidsregio is uitgegaan, zoals ook al bij de junicirculaire door J&V was aangekondigd. Het positieve verschil wordt grotendeels veroorzaakt door een loon- en prijsbijstelling. Het voordeel nemen wij mee in de 1^e bestuursrapportage 2018 en de meerjarenbegroting 2019 e.v.. De prognose voor 2019-2021 is gelijk aan het bedrag van de definitieve uitkering in 2018.

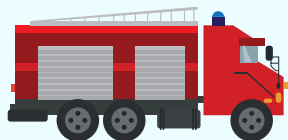
Waterhulpverlening bij hoogwater en overstromingen

De BDuR wordt vanaf 2018 ook verhoogd met 330.000 euro voor onder andere waterhulpverlening bij hoogwater en overstromingen. Voor eenzelfde bedrag is het BDuR-budget afgeroomd en beschikbaar gesteld aan het Instituut Fysieke Veiligheid. Zij gaan deze werkzaamheden namens de veiligheidsregio's uitvoeren, conform de besluitvorming in het Veiligheidsberaad.

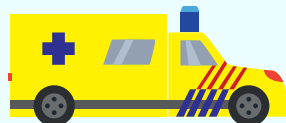

Chronologisch

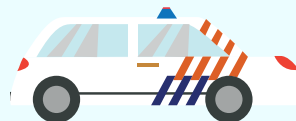
- 07:30 Eerste melding bovenverdieping in brand
- 07:35 Grote brand
- 07:36 Man of 8 -10 op straat, 2 panden in brand
- 07:41 Brandweer: GRIP 1
- 07:46 Verzoek om stadsbus als eerste opvanglocatie voor bewoners
- 07:57 Opvang bewoners bij bakkerij Frank
- 07:58 Appartementencomplex aan de achterzijde wordt ook ontruimd
- 07:59 Alles ontruimd (>10), veel rook
- 08:01 Winkelcentrum blijf dicht voor publiek
- 08:13 Meetploegen actief
- 08:30 1e CoPI
- 08:46 Opvanglocatie: Campanile hotel (ca 25 personen)
- 08:50 Salvage ter plaatse
- 08:59 1e NL-Alert verzonden
- 09:06 Kring met afzetting wordt groter gemaakt, ook de Braillestraat wordt afgezet door gemeente. Diezerpoort blijft dicht tot 12:00 uur
- 09:20 2e CoPI
- 10:30 3e CoPI
- 11:28 2e NL-Alert verzonden
- 11:30 4e CoPI
- 11:55 CaCo: geen verhoogde concentraties gemeten; winkels via achterzijde weer open; afzetgebied wordt verkleind
- 13:16 Brand meester
- 13:24 CaCo: grip blijft gehandhaafd; afzetting ook; er komt een kraan voor sloop
- 14.15 Parkeergarage weer open
- 15:00 GRIP 0

Brandweer

Ambulance

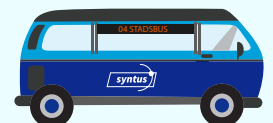
Politie

Bevolkingszorg

CoPI

Stadsbus als
1^e opvang

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

- Er is een stadsbus gebruikt voor de eerste, snelle opvang van bewoners. Deze vorm is zeer creatief en efficiënt gebleken
- NL-Alert en andere communicatiemiddelen zijn adequaat ingezet. Het verspreidingsgebied van NL-Alert was vele malen groter dan nodig
- De overdracht van team Bevolkingszorg naar de gemeente had beter gekund, bijvoorbeeld door de teamleider Nazorg in te schakelen
- De winkeliers van het winkelcentrum zijn betrokken bij de voortgang van het incident. Dit is als zeer positief ervaren

Aanbevelingen

- Verbeter de werkwijze rondom de overdracht van de crisisorganisatie naar de staande organisatie

Agendapunt - informatief

aan	Algemeen Bestuur
datum	14 februari 2018
agendapunt	08.
onderwerp	Regiobeeld repressieve brandweezorg
proceseigenaar	M. Thijssen
portefeuillehouder	A.G.J. Strien

Kennis te nemen van

De hoofdlijnen voor Veiligheidsregio IJsselland uit het onderzoek van de Inspectie Justitie en Veiligheid naar de inrichting van de repressieve brandweezorg.

Samenvatting / Toelichting

De Inspectie Justitie en Veiligheid onderzocht van september 2016 tot en met mei 2017 in welke mate de veiligheidsregio's voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van de inrichting van de repressieve brandweezorg.

Het eindrapport van dit inspectieonderzoek bestaat uit een landelijk beeld, 25 regiobeelden en de landelijke uitkomsten van de personeelsenquête die de Inspectie heeft uitgezet onder het brandweerpersoneel dat uitrukt op de brandweervoertuigen. Het regiobeeld is gebaseerd op documenten die door de veiligheidsregio ter beschikking zijn gesteld, interviews die de Inspectie JenV in de veiligheidsregio heeft gehouden en de uitkomsten van de personeelsenquête. Het regiobeeld Veiligheidsregio IJsselland is op te vragen bij het secretariaat.

Resultaten IJsselland

Opkomsttijden

Voor wat betreft 'opkomsttijden' voldoet de veiligheidsregio IJsselland op vrijwel alle punten aan de wet- en regelgeving. De veiligheidsregio beschikt over een actueel dekkingsplan, dat is gebaseerd op het brandrisicoprofiel. Het dekkingsplan bevat een overzicht van berekende opkomsttijden en beschrijft in hoeverre hierin wordt afgeweken van de tijdnormen. Het algemeen bestuur heeft, conform de Handreiking van de minister, gemotiveerd afgeweken van de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's. Tevens heeft zij maatregelen benoemd om de risico's te beperken.

De veiligheidsregio geeft het bestuur twee maal per jaar inzicht in de feitelijke opkomsttijden en de voortgang van de maatregelen. De registratie kan nog verder worden verbeterd.

Op basis van een analyse heeft de veiligheidsregio maatregelen benoemd om overschrijdingen van de tijdnormen terug te brengen. Uit het onderzoek blijkt dat de resultaten achterblijven bij de verwachtingen.

Onduidelijk is wat het bestuur besluit als reactie op deze constatering.

Aanbevelingen (en reactie daarop)

- Maak verdere verbeterlagen in de registratie van de opkomsttijden: met de meldkamer wordt verder gewerkt aan de verbetering van de verstrekking van alarmeringsgegevens zodat betere analyses kunnen worden uitgevoerd
- Geef meer duiding aan wat er moet gebeuren als de resultaten achterblijven bij de verwachtingen: in de rapportages zal meer aandacht zijn voor duiding van effecten.

Samenstelling basisbrandweereenheden

De veiligheidsregio hanteert als standaard een basisbrandweereenheid die uit zes personen bestaat. In twee posten werd al voor de regionalisering hiervan afgeweken.

Bij het maatgevend incident (binnenbrand woning) gaat altijd een basiseenheid met minimaal zes personen ter plaatse. De veiligheidsregio heeft aandacht voor de veiligheid van het personeel dat wordt ingezet en heeft hiervoor een aangepast oefenprogramma opgesteld. De regionale Risico-inventarisatie en -evaluatie (hierna: RI&E) wordt nog aangepast aan een werkwijze met de afwijkende voertuigbezetting. Als de veiligheidsregio een verzoek om bijstand krijgt worden altijd alleen zespersoons eenheden (TS6'en) beschikbaar gesteld. De toepassing van afwijkende voertuigbezettingen heeft geen invloed op het kunnen leveren van interregionale bijstand.

De veiligheidsregio beschikt niet over documenten die antwoord geven op de vraag of de toepassing van afwijkende samenstellingen van basisbrandweereenheden leiden tot het daarmee beoogde resultaat. Voortgangsrapportages en jaarverslagen gaan niet in op de redenen waarom variabele voertuigbezetting wordt toegepast en in hoeverre de daarmee beoogde doelen worden bereikt.

Aanbevelingen (en reactie daarop)

- Pas de warme RI&E aan op de andere uitrukomstandigheden bij de toepassing van afwijkende voertuigbezetting: de warme RI&E wordt hierop aangepast.
- Draag er zorg voor dat het algemeen bestuur inzicht krijgt in hoeverre de toepassing van afwijkend samengestelde brandweereenheden leidt tot het beoogde effect, zodat eventueel verdere maatregelen ter verbetering kunnen worden getroffen: de primaire grondslag voor de afwijkende samenstelling heeft te maken met de beschikbaarheid van het personeel, met name van vrijwilligers (Giethoorn en Oldemarkt). Op deze manier kunnen we hier toch adequate brandweezorg leveren. Andere effecten zijn niet beoogd.

Beschikbaarheid personeel

Inzicht in de beschikbaarheid van personeel heeft de veiligheidsregio IJsselland met name op het niveau van de posten. De ploegleider is verantwoordelijk voor de paraatheid van de medewerkers van zijn post. Hij heeft inzicht in de acute problemen die zich voordoen en is bevoegd tot het treffen van maatregelen. Meer structurele problemen worden besproken in het overleg van de teamleiders, waarna ook de korpsleiding in kennis wordt gesteld. De veiligheidsregio heeft geanalyseerd wat de verwachtingen zijn voor de komende twintig jaar. Hieruit komt naar voren dat de veroudering van het personeelsbestand het belangrijkste risico is voor de paraatheid. Door middel van het

kenmerk
vervolgblad **3 van 3**

werven van nieuwe medewerkers wil de veiligheidsregio de paraatheid voor de langere termijn garanderen.

De burgemeesters worden geïnformeerd over problemen in de eigen gemeente.

Vervolg

- OR ter informatie.

Agendapunt - informatief

aan	Algemeen Bestuur
datum	14 februari 2018
agendapunt	09.
onderwerp	Rapportage Vrijwilligersvergoedingen
proceseigenaar	M.J. Thijssen
portefeuillehouder	A.G.J. Strien

Kennis te nemen van

De hoofdlijnen van het onderzoek van Ernst & Young Accountants naar de (overschrijding van de) vrijwilligersvergoedingen en de daarin opgenomen aanbevelingen.

Samenvatting / Toelichting

Het managementteam constateerde in 2016 dat de uitgaven voor vrijwilligersvergoedingen uit de pas gingen lopen met de geraamde budgetten. Sindsdien besprak het MT elk kwartaal de ontwikkeling van deze uitgaven en mogelijke oorzaken en maatregelen. Toen in 2017, net als in 2016, een overschrijding werd verwacht van de werkelijke kosten voor de inzet van vrijwilligers is een onderzoeksopdracht gegeven aan Ernst & Young Accountants.

Doel was inzicht in de belangrijkste oorzaken die ten grondslag liggen aan de overschrijdingen. Dit met name om de werkelijke uitgaven voor vrijwilligersvergoedingen in de toekomst te brengen en te houden binnen de vastgestelde kaders van de primaire programmabegroting.

Het onderzoeksrapport is op te vragen bij het secretariaat. De hoofdlijnen en aanbevelingen volgen hierna.

Hoofdlijnen onderzoek

- Overschrijding – De (ook) door E&Y geconstateerde overschrijding op vrijwilligersvergoedingen ten aanzien van de primaire begroting kent meerdere oorzaken die overwegend een incidenteel karakter lijken te hebben en die zich lenen voor een planmatige aanpak. Het gaat met name om kosten die het gevolg zijn van (de intensiteit van) werven en opleiden, reizen en oefenen, declaraties, kazernering en deelname aan werk-/project-/expertgroepen. Deze kosten kennen een stijgende lijn tot en met 2016, waarna ze in 2017 grotendeels weer lijken af te nemen in vergelijking met het jaar daarvoor.
- Verzakelijking – De zogenaamde verzakelijking in cultuur en gedrag, die door alle geïnterviewden wordt onderschreven, lijkt wél een structureel verschijnsel te zijn. Volgens geïnterviewden is er qua cultuur en gedrag een verschil tussen de periode voorafgaand aan de regionalisering en het heden. De organisatiecultuur zou voor een belangrijk deel veranderd zijn, meer zakelijk zijn dan voorheen. Begrippen als “anoniemer”, “meer op afstand”, “grootschaliger” en “minder

persoonlijk” zijn genoemd. Gedrag en gebruiken zijn historisch gegroeid, en kunnen hebben geleid tot ongelijkheid in betaling. Het is daarom niet onaannemelijk dat post X het gedrag van post Y ‘afkijkt’ ten aanzien van declaraties. Gegeven de verzakelijking is het van belang is dat op de posten het gesprek plaatsvindt over wat wel en niet gewoon is.

- Samenhang – Er is integraal zicht nodig, o.m. in financiële zin, op wat vereist is om (minimaal) het primaire proces van de Veiligheidsregio in gezamenlijkheid in stand te houden. Er is vooral behoefte aan een integraal formatieplan inclusief vrijwilligers, en aan een integraal oefenplan, wervingsplan én opleidingsplan *inclusief begroting*. Het gaat dan niet alleen om aantallen, zoals aantal vrijwilligers, maar met name ook om de financiële doorvertaling daarvan. Daarmee wordt voor- en nacalculatie alsmede tussentijdse vergelijking in financiële rapportages mogelijk. Bovendien helpt een onderbouwd verhaal in het proces van bewustwording en acceptatie. Dit is conform de soft controls ‘helderheid’ en ‘transparantie’. Het woord ‘samenhang’ betekent ook dat men een volledig beeld heeft van de kosten die met het opleiden van, en oefenen met vrijwilligers gepaard gaan. Dit ondersteunt het weloverwogen maken van keuzes. Benadrukt wordt dat dit bewerkstelligen van samenhang een zaak is van *alle* betrokkenen. De afzonderlijke posten die geworteld zijn in de samenleving dienen de entiteiten van de governance-structuur inhoudelijke input te geven om na te gaan hoe beleid in werkelijkheid uitwerkt. Goede communicatie ‘van boven naar beneden en van beneden naar boven’ moet op de voorgrond staan.
- Prioriteitsstelling – Na een verandertraject van meerdere jaren krijgt Veiligheidsregio IJsselland meer de handen vrij voor het hanteren van een overwegend bedrijfsmatige aanpak. Prioriteren en vanuit de prioriteiten komen tot gefundeerde (ook financiële) keuzes voor de inzet van mensen en materieel in de komende kalenderjaren staan voorop. Het gaat daarbij vooral om het scheiden van hoofd- en nevenactiviteiten (*need to have* respectievelijk *nice to have*) door activiteiten / projecten / initiatieven periodiek tegen het licht te houden met de core business in het achterhoofd. Ook hiervoor geldt dat heldere communicatie over inhoud belangrijk is. De stem van de posten (wat heeft effect, waar ontstaan knelpunten en risico’s) dient door te klinken in het proces van besluitvorming. Met elkaar sparren om te komen tot de juiste afweging én een proactieve houding behoren de verantwoordelijkheid te zijn van medewerkers op alle niveaus van de organisatie.
- Speelveld en regels – Een nadere detaillering van bestaande kaders (denk aan programmabegroting en Sociaal plan) lijkt volgens geïnterviewden nodig te zijn op praktisch vlak, zeker ook gezien de verandering per 1/1/2018. Dan gaat het vooral om de concrete invulling van rollen en verantwoordelijkheden en de uitoefening van taken als bijvoorbeeld leidinggevende / budgethouder / teamleider. Uniformiteit in (de wijze van) uren schrijven en declareren enerzijds en controleren en afvinken anderzijds kan voor meer doelmatigheid zorgen en ervoor zorgdragen dat de organisatie meer in samenhang en meer consistent kan opereren.

Aanbevelingen

Managementteam en teamleiders gaan aan de slag met de aanbevelingen. Uitgangspunt is dat de programmabegroting kader stellend is. In de kern komen de aanbevelingen neer op

- Duidelijk aangeven wat hoofd- en bijzaken zijn, wat betreft zowel activiteiten als declaratiemogelijkheden.
- Instrumenten en budgetinformatie voor adequaat budgetbeheer door teamleiders en ploegleiders.

kenmerk
vervolgblad **3 van 3**

- Gezamenlijk maken en uitdragen van afspraken over cultuuraspecten.
- Eenduidige lijn brengen en keuzes maken in activiteiten, die een beroep op vrijwilligers meebrengen.

Vervolg

- OR ter informatie

Terugkoppeling vergadering Veiligheidsberaad

Datum: 15 december 2017, 10.00 - 13.00 uur

Locatie: Van der Valk Hotel, Veenendaal, Bastion 73

Onderwerp		
1	Opening en mededelingen vaststelling agenda	Besloten is om eerst de vergadering van het AB IFV te laten plaatsvinden.
2	Vaststelling verslag 6 oktober 2017	Deze is ongewijzigd vastgesteld.

Thematische verdieping	
3	<p>In het Veiligheidsberaad is gebrainstormd over mogelijke thema's voor de nieuwe strategische agenda. Op basis van de brainstorm zijn de volgende thema's en suggesties (in willekeurige volgorde) aangedragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prestaties van veiligheidsregio's. - Ontwikkeling en betekenis van technologische innovaties en digitalisering. - Relatie fysieke en sociale veiligheid (i.r.t. rol veiligheidsregio's). - Betekenis, invloed en gevolgen voor de regio's van de netwerksamenleving. - Ondernijning. - Zelfredzaamheid en zelfsturendheid in- en van een veranderende samenleving. - Vrijwilligheid.

Besluitvormend		
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Landelijke Meldkamerorganisatie 2. Incidentele afvaardiging regiegroep LMO vanwege C2000 	Conform oplegnotitie besloten.
5	<p>Nieuwe werkwijze Veiligheidsberaad</p> <p>> incl. instellingsbesluit MDA</p>	<p>Conform oplegnotitie besloten (zie dictum), met daarbij de volgende aanvullingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> > De vaste portefeuillehouders zijn: <ul style="list-style-type: none"> o Brandweer: dhr. Berends o GHOR: dhr. Scholten o Bevolkingszorg: dhr. Out o Multidisciplinair en LMO: dhr. Hamming o Informatievoorziening: dhr. Weerwind o Relatie crisispartners: de heer Bruls. > Dit betekent dat het werkbudget wordt gecontinueerd en dat de structurele regionale bijdragen zijn vastgesteld op €12.000,- (vanaf 2018). > Daarnaast is gesproken over de ondersteuning van bevolkingszorg. Ten behoeve hiervan wordt een brief naar de veiligheidsregio's gestuurd. > De nieuwe werkwijze wordt na 1 jaar geëvalueerd.
6	Wijzigingsvoorstel Statuut Veiligheidsberaad	Conform voorstel besloten.

Informerend		
7	Resultaten onderzoek brandweerstatistiek en beleving personeel	Het Veiligheidsberaad heeft kennis genomen van de laatste stand van zaken.
8	Ingekomen en verzonden stukken	Geen opmerkingen.
9	Rondvraag en sluiting	

Stille procedure		
S1	Proces kwalificatiedossiers	De stille procedure heeft niet geleid tot aanpassingen. Conform voorstel besloten.
S2	Verandervoorstel Bovenregionaal Team Crisiscommunicatie	De stille procedure heeft niet geleid tot aanpassingen. Conform voorstel besloten.

Notulen

van Dagelijks bestuur

datum 23 november 2017

aanwezig De burgemeesters H.J. Meijer (voorzitter), A.G.J. Strien, B. Koelewijn en A.P. Heidema en de heren A. Schepers en H. Schreuders en mevrouw M. Fransen (verslag).

afwezig -

1. Opening

De voorzitter, burgemeester Meijer, opent de vergadering om 9.00 uur.

2. Verslag en actielijst vergadering 18 oktober 2017

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld. De secretaris zorgt voor actualisatie van de actielijst.

Naar aanleiding van het verslag geeft de heer Schepers een toelichting op de stand van zaken van het belevingsonderzoek onder brandweerpersoneel. Om de resultaten te kunnen duiden, zijn vier gesprekken met brandweermedewerkers gevoerd. Aan de hand daarvan wordt momenteel een conceptverslag opgesteld. Dit gaat ter beoordeling naar de heer Strien en daarna vóór de deadline van 1 december naar Brandweer Nederland.

De heer Koelewijn vernam dat de veiligheidsregio geen voorstander is van een Generatiepact. Hij begreep dat hierover nog een voorstel voor het GO opgesteld wordt. Hoe staat het daarmee? De heer Schepers vertelt dat dit onderwerp inderdaad binnenkort geagendeerd wordt in het GO. De bestuurders vragen waarom de veiligheidsregio geen voorstander is van een Generatiepact. Zij hebben allen een dergelijke regeling. De heer Schepers geeft aan dat daar twee redenen voor zijn: er zijn maar weinig mensen die daarvoor in aanmerking komen en het kost geld. Wel worden er maatwerkafspraken gemaakt. De heer Koelewijn geeft aan dat de bonden een groot voorstander van een Generatiepact zijn. De heer Strien heeft goede ervaringen met de jonge mensen die je vervolgens aan kan trekken. Voor de ontwikkeling van je organisatie is het geen verkeerde zaak. De heer Schepers vertelt dat de veiligheidsregio jonge mensen aantrekt door benutting van de ruimte in de flexibele schil.

3. Ingekomen stukken / Mededelingen

Ingekomen stukken

Naar aanleiding van het verzoek van het Veiligheidsberaad om thema's aan te dragen voor een nieuw op te stellen Strategische Agenda geeft de heer Schepers aan dat de Raad van directeuren veiligheidsregio's (RDVR) in januari en februari twee sessies over visievorming organiseert. De thema's die hieruit komen, zijn naar verwachting input voor de strategische agenda. Deze worden met de voorzitter besproken. We moeten ons antwoord voor 26 maart aanleveren. De heer Koelewijn vraagt aan welke thema's gedacht wordt. De heer Schepers noemt als voorbeeld de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het Rijk en de regio's naar aanleiding van het nationaal risicoprofiel en het regionaal risicoprofiel. De heer Strien vraagt of een andere wijze van toetsing van de systeemtest ook een thema kan zijn. De heer Schepers vertelt dat uit

het gesprek met het ministerie van Justitie & Veiligheid bleek dat men open stond voor een andere werkwijze en een pilot bij Veiligheidsregio IJsselland wil doen.

Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

BESLUITVORMEND

4. Formatieplan & functieboek

Voorstel

Voorgesteld wordt dat het DB besluit om:

1. in te stemmen met de herziening van het formatieplan voor Veiligheidsregio IJsselland;
2. het algemeen bestuur voor te stellen in te stemmen met het inpassingsadvies van de gewijzigde en nieuwe functies voor Veiligheidsregio IJsselland.

Bespreking

De heer Koelewijn licht het voorstel toe. De gevolgen van het bestuurlijk vastgestelde organisatieplan zijn verwerkt in het onderhavige formatieplan. Er zijn ook enkele wijzigingen doorgevoerd als gevolg van ontwikkelingen binnen de teams. Het hoofd GHOR blijft wel bestaan, maar in de rol van teamleider. De formatie voor de coördinerend gemeentesecretaris gaat naar het hoofd Bevolkingszorg. Deze functie is samengevoegd met de functie 'hoofd Veiligheidsbureau'. Eerder was het hoofd Veiligheidsbureau voor ½ fte Chief Information Officer. Deze ½ fte is naar de nieuwe informatiemanager gegaan. Naar aanleiding van een vraag van de heer Meijer geeft de heer Schepers aan dat we op termijn gaan inverdiene. De heer Strien vraagt of er geïnvesteerd wordt in mobiliteit. De heer Schepers geeft aan dat dat gebeurt, onder andere door aansluiting bij Talentenregio.

Besluit

Er wordt conform voorstel besloten.

5. Delegatie- en mandaatbesluit

Het dagelijks bestuur besluit om het algemeen bestuur op 13 december 2017 voor te stellen om het delegatie- en mandaatbesluit voor Veiligheidsregio IJsselland aan te passen en opnieuw vast te stellen.

6. Financiële verordening 2018

Het dagelijks bestuur besluit om het algemeen bestuur op 13 december 2017 voor te stellen om:

1. de financiële verordening Veiligheidsregio IJsselland 2018, zoals opgenomen in de bijlage, vast te stellen.
2. de geldende financiële verordening in te trekken.
3. de beide besluiten bekend te maken en in werking te laten treden op 1 januari 2018.

7. Kaders accountantscontrole 2017

Voorstel

Voorgesteld wordt dat het DB besluit om het algemeen bestuur op 13 december 2017 voor te stellen om het normenkader voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2017, zoals opgenomen in de bijlage, vast te stellen.

Bespreking

De heer Meijer vertelt dat het algemeen bestuur jaarlijks het normenkader voor de accountantscontrole vast moet stellen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat dit niet voor meerdere jaren vastgesteld kan worden. Het normenkader is gebaseerd op de inventarisatie van de geldende externe wetgeving en de interne regelgeving. De heer Koelewijn vraagt of er veranderingen zijn ten opzichte van eerdere jaren. De heer Schepers antwoordt dat dat niet het geval is.

Besluit

Het DB besluit conform voorstel.

8. Personele regeling operationele functies

Het dagelijks bestuur besluit om het algemeen bestuur op 13 december 2017 voor te stellen:

1. in te stemmen met de gewijzigde 'Afspraken Personele Regeling Operationele Functionarissen 2017 (PROF)', zoals opgenomen in de bijlage;
2. deel A van de oude Personele Regeling Operationele Functionarissen in te trekken;
3. deze besluiten formeel te laten ingaan op 1 januari 2018.

9. Beleidsplan Informatieveiligheid

Voorstel

Voorgesteld wordt dat het DB besluit om in te stemmen met de hoofdlijnen van beleid om de informatieveiligheid van Veiligheidsregio IJsselland te vergroten.

Bespreking

De heer Koelewijn vindt het positief dat de veiligheidsregio zo beleidsmatig met dit onderwerp bezig is. De heer Meijer vraagt of we op dit punt samenwerken met de gemeenten. De heer Schepers beantwoordt deze vraag bevestigend.

Besluit

Het DB besluit conform voorstel.

10. Samenvoegingsplan LMO Oost

Voorstel

Voorgesteld wordt dat het DB besluit om:

- A. Het algemeen bestuur voor te stellen:
1. het Samenvoegingsplan Meldkamers Oost Nederland (bijlage 2) vast te stellen en daarmee in te stemmen met:
    - a. de algemene kaders;
    - b. de specifieke kaders ten aanzien van governance, huisvesting en inrichting, werkprocessen, beheer en bedrijfsvoering, personeel, informatievoorziening en ICT en continuïteit;
    - c. de financiële kaders en uitgangspunten;
  1. Het verlenen van mandaat aan de portefeuillehouder Meldkamer voor besluitvorming binnen de vastgestelde kaders van het Samenvoegingsplan over de volgende uitwerkingsopdrachten:
    - a. overall budgettair kader;

- b. businesscases huisvesting en inrichting meldkamer, DPO, HRM, IV en ICT;
  - c. aansluitplan landelijke voorzieningen IV en ICT;
  - d. lokaal beheerplan huisvesting en IV en ICT.
2. De ontwikkelovereenkomst (bijlage 3) te ondertekenen, danwel kennis te nemen van het voornemen van het DB om de ontwikkelovereenkomst aan te gaan.
  3. Mandaat te verlenen aan het dagelijks bestuur voor de besluitvorming over de nadere overeenkomsten in het kader van het samenvoegingsplan.
  4. Kennis te nemen van onzekerheden en risico's wat betreft: gevolgen voor medewerkers, landelijke taakstelling, lagere ruimtebehoefte ambulancediensten, btw-vraagstuk, landelijke IV/ICT-investeringen.
- B. Als dagelijks bestuur in te stemmen met het landelijke convenant gegevensverwerking meldkamers (bijlage 4).

Bespreking

De heer Heidema licht het voorstel toe. We zijn de laatste van de vijf veiligheidsregio's waar dit plan bestuurlijk moet worden vastgesteld. Het voorstel komt in de vergadering van het algemeen bestuur op 13 december. In de uitwerking van dit plan moet het dagelijks bestuur de komende tijd nog een aantal besluiten nemen. Het uitgangspunt is budgetneutraliteit. De heer Koelewijn vraagt naar de planning. De heer Heidema vertelt dat de landelijke meldkamer in 2020 gerealiseerd moet zijn. Het gebouw voor de nieuwe Meldkamer Oost Nederland wordt in het eerste kwartaal van 2021 opgeleverd. Het is nog niet helder in hoeverre de witte kolom gebruik gaat maken van de meldkamer. Het risico hiervan voor de veiligheidsregio's is maximaal twee ton. De heer Schepers vult aan dat de witte kolom ingetekend heeft op twaalf tafels. Ze moeten er sowieso enkele tafels hebben, maar het kan zijn dat circa tien tafels niet gebruikt gaan worden.

Besluit

Het DB besluit conform voorstel.

INFORMEREND

11. Agenda Veiligheidsdirectie 8 november 2017

Het dagelijks bestuur neemt de agenda van de Veiligheidsdirectie voor kennisgeving aan.

12. Programma Visitatie Veiligheidsregio IJsselland

De heer Meijer vertelt dat de volgende bestuurders geïnterviewd worden: de heer Strien in zijn rol als portefeuillehouder brandweer, de heer Dadema in zijn rol als portefeuillehouder bevolkingszorg en hijzelf in zijn rol als voorzitter Veiligheidsregio IJsselland. De heer Schepers vertelt dat er, door persoonlijke omstandigheden, een wijziging opgetreden is in de visitatiecommissie.

Het dagelijks bestuur neemt kennis van het programma voor de visitatie op 29 en 30 november 2017.

13. Rondvraag

De heer Strien heeft een vraag over de tweede bestuursrapportage, die in december in het algemeen bestuur besproken wordt. De veiligheidsregio heeft hierin een soort winstwaarschuwing afgegeven voor het komend jaar, onder andere door de hogere loonsom. Hij vraagt of het dagelijks bestuur niet een plan op moet stellen, gericht op de mogelijkheden om het tij te keren. De heer Schepers vertelt dat dit traject op dit moment op managementniveau loopt. De heer Meijer vindt het belangrijk dat het management over deze zaken nadenkt en er t.z.t. in het bestuur over gesproken kan worden. De heer Schepers geeft aan dat

financiële tegenvallers niet meer altijd opgevangen kunnen worden binnen de eigen begroting. Ondanks dat, is de insteek voor volgend jaar dat gekoerst wordt op de nullijn. De heer Strien vraagt hoe dit zich verhoudt tot de opmerking het vorig DB dat er een hogere gemeentelijke bijdrage gevraagd zou moeten worden. De heer Schepers antwoordt dat die opmerking voortkwam uit de autonome ontwikkelingen op het gebied van de loonsom. Deze leidt tot een hogere kostenpost in 2018 en die moet ergens uit betaald worden. Hij vond het zuiver om deze ontwikkeling aan te kondigen. Op dat moment kon daar nog niet op geanticipeerd worden. De heer Strien onderschrijft de ambitie om de hogere loonsom binnen de begroting op te vangen en geen hogere bijdrage van de gemeenten te vragen. De heer Koelewijn vraagt naar het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio. De heer Schepers vertelt dat vorig jaar een hele exercitie op dit gebied gedaan is en het weerstandsvermogen uiteindelijk vastgesteld is. De heer Strien weet zich ook nog te herinneren dat de veiligheidsregio een weerstandsvermogen heeft dat iets kleiner is dan het volgens de formule zou moeten zijn. De heer Meijer vult aan dat we het weerstandsvermogen niet te groot wilden maken, omdat de veiligheidsregio verlengd lokaal bestuur is. Afsproken wordt om dit onderwerp nader te bespreken bij de agendering van de eerste bestuursrapportage 2018.

De heer Koelewijn geeft een terugkoppeling uit de Brandweerkamer. Er is overeenstemming over het FLO-akkoord. De handtekeningen worden vandaag gezet. Er zijn werkgroepen vanuit de vakbonden en de werkgevers actief betrokken bij de uitwerking van het akkoord.

De heer Schepers doet een mededeling over de jeugdbrandweer in Deventer.

14. Sluiting

Om 10.30 uur sluit de voorzitter de vergadering.